

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Studijní program: Geografie
Studijní obor: Regionální a politická geografie

Bc. Lenka Svobodová

TYOLOGIE GOLFOVÝCH HŘIŠŤ V ČESKU
TYPOLOGY OF GOLF COURSES IN THE CZECH REPUBLIC

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Dana Fialová, Ph.D.

Praha 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, 30. 7. 2013

.....
podpis

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat RNDr. Daně Fialové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce a rovněž za čas, která mi věnovala. Ráda bych také poděkovala panu Jaromíru Fialovi, který se podílel na umožnění mého přístupu do databáze ISKN na ČÚZK. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat Pavlovi Ečerovi za revize textu a podporu během mého magisterského studia.

Abstrakt

Cílem této práce je zjistit, na jakých plochách jsou v Česku budována golfová hřiště, jak velké plochy jsou touto výstavbou zabrány a zdali se dají pozorovat nějaké územní trendy v jejich budování během více než stoleté historie těchto areálů u nás. Práce je strukturována do několika částí, které se danou problematikou zabývají. První část práce je věnována charakteristice golfových hřišť z různých hledisek. Druhá klíčová část práce hodnotí využití ploch golfových hřišť v Česku, navrhuje několik hledisek vytváření typologie těchto areálů, zabývá se jejich daňovou výtěžností a rovněž navrhuje území, která jsou pro budování hřišť vhodná. Součástí práce jsou rovněž případové studie dvou typologicky odlišných areálů – Čertova Břemene a Kynžvartu. Přínosem práce by mělo být vytvoření kompletní databáze všech parcel na území golfových hřišť v Česku včetně jejich využití a rovněž vytvoření mapy s různými charakteristikami těchto areálů.

Klíčová slova: golfové hřiště, cestovní ruch, využití ploch, Kynžvart, Čertovo Břemeno

Abstract

The aim of this thesis is to determine in which areas of the Czech Republic golf courses are being built, how large areas are occupied by their construction and if there are any observable trends in construction of golf courses in more than one-hundred-year history of these grounds in the Czech Republic. The study is divided into several parts. The first part is dedicated to brief description of golf courses from different points of view. The second key part evaluates the land use of these courses and suggests several aspects of creating their typology, it also deals with their tax efficiency and it suggests areas which are suitable for golf courses construction. The study also contains a case study of two typologically different courses – Čertovo Břemeno and Kynžvart. The benefit of this thesis should be creating a complete database of all land parcels in the area of golf courses in the Czech Republic, including their land use, and creating a map with different features of these golf courses.

Key words: golf course, tourism, land use, Kynžvart, Čertovo Břemeno

Obsah

Abstrakt	4
Abstract	4
Obsah	5
Seznam zkratk	7
Seznam obrázků	8
Seznam tabulek	9
Seznam grafů	9
Seznam příloh	9
1. Úvod	10
2. Literatura a jiné zdroje dat	12
2.1 Literatura o sportovním (golfovém) cestovním ruchu.....	12
2.2 Literatura o změnách využití ploch	13
2.3 Literatura o modelových lokalitách	16
3. Metodika	17
4. Golfový cestovní ruch v Česku	26
4.1 Vymezení základních pojmů	26
4.2 Historie golfu v Česku	27
4.3 Golfová hřiště v Česku	28
5. Typologie golfových hřišť v Česku	31
5.1 Vymezení základních pojmů	31
5.2 Klasifikace využití ploch	32
5.3 Plochy golfových hřišť v Česku – jejich původní a současné využití dle KN .	33
5.4 Typologie golfových hřišť z různých hledisek	36
5.5 Typologie golfových hřišť podle předchozího využití území	37
5.6 Golfová hřiště a daň z nemovitosti	39
5.7 Lokalita vhodná pro budování golfového hřiště.....	41

6. Případové studie	44
6.1 Kynžvart	44
6.1.1 Historie a geografická poloha obce	44
6.1.2 Zámek a zámecký park	45
6.1.3 Výstavba a charakteristika golfového areálu	46
6.1.4 Využití ploch golfového hřiště Kynžvart.....	48
6.1.5 Terénní průzkum.....	49
6.2 Čertovo Břemeno.....	51
6.2.1 Historie a geografická poloha obce	51
6.2.2 Areál golfového hřiště	52
6.2.3 Výstavba a charakteristika golfového areálu	53
6.2.4 Využití ploch golfového hřiště Čertovo Břemeno	56
6.2.5 Terénní průzkum.....	56
6.3 Srovnání golfových hřišť	59
7. Závěr	61
8. Seznam literatury a zdrojů	65

Seznam zkratk

- CENIA – Česká informační agentura životního prostředí
- CR – cestovní ruch
- ČGF – Česká golfová federace
- ČÚZK – Český úřad zeměměřičský a katastrální
- EIA – Environmental Impact Assessment (Vyhodnocení vlivů na životní prostředí)
- EIGCA – Evropský institut architektů golfových hřišť
- FAO – The Food and Agriculture Organization of the United Nations (Organizace OSN pro výživu a zemědělství)
- ISKN – Informační systém katastru nemovitostí
- KN – Katastr nemovitostí
- NPÚ – Národní památkový ústav
- OSN – Organizace spojených národů
- PřF UK – Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
- RÚIAN – Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
- ZP – zemědělská půda
- ZPF – zemědělský půdní fond

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Identifikační body parcel na ortofotomapě (původní stav) – příklad golfového hřiště Podbořánky v roce 2012	18
Obrázek 2:	Kontrola bodových parcel na stránkách Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního v roce 2012.....	19
Obrázek 3:	Identifikační body parcel na ortofotomapě (současný stav) – příklad golfového hřiště Podbořánky v roce 2012	20
Obrázek 4:	Polygonové parcely na ortofotomapě – příklad golfového hřiště Karlovy Vary v roce 2012.....	21
Obrázek 5:	Lokalizace golfového hřišť v Česku v roce 2011	28
Obrázek 6:	Podíl výměry golfového hřišť na celkové rozloze kraje, počet hřišť a jejich rozdělení dle počtu jamek v krajích Česka v roce 2011	30
Obrázek 7:	Výsypka lomu Silvestr zrekultivovaná na golfové hřiště v roce 2005....	42
Obrázek 8:	Zaplavený areál golfového hřiště v Praze v roce 2013	43
Obrázek 9:	Pohled přes jezírko a zámecký park na zámek Kynžvart v letech 1967 a 2012	46
Obrázek 10:	Golfové hřiště Kynžvart a okolí v roce 2012	47
Obrázek 11:	Plánek golfového hřiště Kynžvart v roce 2012	48
Obrázek 12:	Informační tabule směřující na zámek a golfové hřiště v obci Lázně Kynžvart a okolí v roce 2012	50
Obrázek 13:	Pohled přes hladinu Dražského rybníka na areál golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013	53
Obrázek 14:	Klubovna golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013	54
Obrázek 15:	Plánek golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013	55
Obrázek 16:	Golfové hřiště Čertovo břemeno a jeho okolí v roce 2013	57
Obrázek 17:	Informační tabule směřující na golfové hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013	58
Obrázek 18:	Upozornění vstupu na golfové hřiště Kynžvart v roce 2012.....	60

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výpočet daně z nemovitosti pro jednotlivé druhy pozemků v roce 2013 .	23
Tabulka 2: Kategorie využití ploch v Česku v roce 2013.....	33
Tabulka 3: Rozdíl mezi současnou a hypotetickou daní (extrémní příklady) u golfových hřišť v Česku v roce 2013	40

Seznam grafů

Graf 1: Modelová struktura využití ploch golfového areálu v Česku v roce 2013.....	22
Graf 2: Vývoj počtu nových golfových hřišť v Česku v letech 1905 – 2011	27
Graf 3: Současné druhy pozemků golfových hřišť v Česku roce 2013	34
Graf 4: Původní druhy pozemků golfových hřišť v Česku v roce 2013.....	35
Graf 5: Původní způsob využití kategorie ostatní plocha u golfových hřišť v Česku v roce 2013	35
Graf 6: Současné (minulé) využití ploch golfového hřiště Kynžvart v roce 2013	49
Graf 7: Původní využití ploch golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013	56

Seznam příloh

Příloha 1: Charakteristika golfových hřišť v Česku v roce 2011	
Příloha 2: Současná a hypotetická daňová výtěžnost golfových hřišť v Česku v roce 2013	
Příloha 3: Osnova řízeného rozhovoru se starostou města Lázně Kynžvart	
Příloha 4: Žádost z Univerzity Karlovy o povolení přístupu do databáze ČÚZK	
Příloha 5: Stanovisko metodika bezpečnosti k žádosti o přístupu do databáze ČÚZK	
Příloha 6: Fotodokumentace golfového hřiště Kynžvart	
Příloha 7: Fotodokumentace golfového areálu Čertovo Břemeno	
Příloha 8: Databáze parcel a golfových hřišť (CD)	
Příloha 9: Charakteristiky golfových hřišť v Česku v roce 2013 (volně vložená mapa)	

1. Úvod

Tato diplomová práce částečně navazuje na moji bakalářskou práci *Golfový cestovní ruch v Česku* (Svobodová 2011). Golfový cestovní ruch patří k vůbec nejrychleji se rozvíjejícím odvětvím cestovního ruchu (CR), kterému ale byla v české odborné literatuře věnována doposud velmi malá pozornost. Lidé ve svém volném čase stále častěji hledají možnosti aktivnějšího sportovního vyžití, což jim golf nabízí. Jedná se o nekontaktní sport, který nevyžaduje přílišné namáhání organismu, a je tak vhodný i pro starší generaci. Golfové resorty také umožňují pohyb v krásně upraveném přírodním prostředí.

Interakce člověka a přírody vede ke změnám využití ploch. Tyto změny mohou být sledovány na základě dlouhodobého vývoje krajiny. V Česku dochází od druhé poloviny 90. let k enormnímu nárůstu golfových hřišť, jejichž počet se již vyšplhal na více než 100 (viz kapitola 4). Problémem golfu je ale zábor velkých ploch půdy často v přírodně atraktivních oblastech a vysoká spotřeba vody při zavlažování velkých travnatých ploch (Pásková, Zelenka 2002).

Cílem této práce je vytvoření typologie golfových hřišť na základě historického využití zasažených ploch. Pokusím se zjistit, na jakých územích jsou golfová hřiště v Česku budována. Bude mě zajímat, jestli dochází k nějakým trendům ve vývoji během více než stoleté historie budování golfových areálů u nás. Výstavba hřišť v Česku bude nejspíše nadále pokračovat, i když pravděpodobně v budoucnu dojde ke zpomalení takto enormního nárůstu. Proto se budu snažit navrhnout, na jakých územích je budování golfových hřišť vhodné tak, aby měla co nejmenší negativní vliv na krajinu a aby byla společností vnímána pozitivně.

Výzkumné otázky:

- Na jakých plochách jsou golfová hřiště v Česku budována?
- Dají se pozorovat nějaké trendy v jejich budování během více než stoleté historie?
- Jak velké plochy jsou výstavbou golfových areálů zabrány?
- Jaká lokalita je pro budování golfového hřiště vhodná?

Součástí práce budou také dvě případové studie – osmnáctijamkové hřiště Kynžvart a osmnáctijamkové hřiště Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty. Jedná se o dvě typologicky odlišná hřiště. Golfové hřiště Kynžvart se nachází v areálu zámeckého parku, který byl původně neudržovaný a zpustlý. Golfové hřiště Čertovo Břemeno bylo vybudováno na místě zemědělské půdy. Cílem těchto případových studií je charakteristika a srovnání obou lokalit. Při provádění terénních průzkumů mě budou zajímat hlavně otázky týkající se spolupráce klubů a obcí, vnímání hřišť místními obyvateli, vnímání hřišť zástupci dotčených obcí, vliv výstavby hřiště na ubytovací zařízení v obci a spolupráce hřišť s ostatními aktéry cestovního ruchu.

Výzkumné otázky:

- Jakou formou probíhá spolupráce mezi obcí a vedením golfového hřiště?
- Jak vnímají vznik golfového hřiště obyvatelé těchto poměrně malých obcí?
- Má přítomnost golfového areálu vliv na ubytovací zařízení v obci?
- Dochází k nějaké formě spolupráce s jinými golfovými areály?

Práce je strukturována do sedmi kapitol. V úvodu je přiblíženo téma práce, jsou stanoveny cíle práce a formulovány výzkumné otázky. Následuje kapitola věnovaná literatuře a zdrojům dat. V následující části jsou specifikovány použité metody. Tato kapitola je zaměřena hlavně na problematiku identifikace dotčených parcel v areálech golfových hřišť a získávání informací o těchto parcelách. Zahrnuta je rovněž realizace terénního průzkumu. Čtvrtá kapitola se zabývá vymezením základních pojmů cestovního ruchu, věnuje se historii vzniku a největšího rozmachu golfových hřišť v Česku a také charakteristice golfových areálů z různých hledisek. Pátá kapitola stručně klasifikuje využití ploch v Česku a věnuje se vymezení základních pojmů týkajících se této problematiky. Další podkapitoly se zabývají původním a současným využitím ploch golfových hřišť v Česku a rovněž vytvářením jejich typologie dle různých kritérií. Tato kapitola také navrhuje území vhodná pro vznik golfových areálů a je zaměřena rovněž na současnou a potenciální daňovou výtěžnost golfových hřišť. Další kapitola je věnovaná případové studii dvou typologicky odlišných českých golfových areálů – Kynžvart a Čertovo Břemeno. Poslední kapitola poskytuje shrnutí práce a odpovědi na stanovené výzkumné otázky.

2. Literatura a jiné zdroje dat

Golfový cestovní ruch je jedním z nejvíce se rozvíjejících odvětví cestovního ruchu u nás. Zejména v posledních patnácti letech dochází k velkému nárůstu počtu hřišť, která zabírají velké plochy půdy. Tato kapitola je rozdělena na tři podkapitoly. První se zabývá literaturou o sportovním a zejména pak golfovém cestovním ruchu, druhá podkapitola se věnuje literatuře o změnách využití ploch, třetí se zabývá zdroji hovořícími o zvolených modelových lokalitách.

2.1 Literatura o sportovním (golfovém) cestovním ruchu

Ze zahraniční literatury uvedu dvě knihy, které se věnují sportovnímu cestovnímu ruchu. Jedná se o publikaci *Sport tourism* (Standeven, De Knop 1998), kde autor na mnoha případových studiích ilustruje vliv sportovního cestovního ruchu na ekonomiku, životní prostředí, lidské zdraví, rozvoj měst a také politiku. Druhou knihou je monografie *Sport and Adventure Tourism* (Hudson 2003). V této publikaci se autor nejprve zabývá obecně sportovním cestovním ruchem a jeho historickým vývojem od antiky až po dynamický rozvoj ve 20. století. Další kapitola pojednává o plánování a marketingové strategii sportovních akcí. Největší část knihy se podrobně věnuje vybraným odvětvím sportovního cestovního ruchu, z nichž nejdůležitější pro tuto práci je část věnovaná golfu. V této kapitole je popsána historie a rozvoj golfového cestovního ruchu a také důvody, které k tomuto rozvoji vedly. Autor se také věnuje využití golfu jako marketingového nástroje destinace. Další kapitoly jsou věnovány zmapování světového trhu golfového cestovního ruchu a různým dopadům tohoto sportovního odvětví. Dopady výstavby golfových areálů budou rovněž součástí této práce v kapitole 6, která se zabývá zvolenými případovými studiemi. Budou zkoumány dopady na blízkou obec, na místní obyvatele a rovněž na ubytovací zařízení v obci.

Dostupnost literatury týkající se problematiky golfového cestovního ruchu je v Česku poměrně malá. Nepodařilo se mi najít žádnou českou publikaci, která by se danou tematikou zabývala. Zmínka o golfu z hlediska cestovního ruchu je pouze ve *Výkladovém slovníku cestovního ruchu* (Pásková, Zelenka 2002), kde je také zmiňován zábor velkých ploch půdy často v přírodně atraktivních oblastech. Jedním z dílčích cílů této práce je zjistit, jak velké plochy půdy jsou výstavbou golfových hřišť v Česku

zabrány, což bude námětem kapitoly 4 a 5. Touto tematikou se dále zabývá pouze několik bakalářských a diplomových prací např. na Vysoké škole ekonomické v Praze nebo na Masarykově univerzitě v Brně. Za zmínku stojí diplomová práce *Potenciál České republiky pro rozvoj golfové turistiky* (Kvidová 2009), která hodnotí potenciál pro rozvoj golfové turistiky v sedmi vymezených regionech Česka. Bakalářská práce *Golfová turistika v České republice* (Dufková 2010) představuje selektivní, lokalizační a realizační předpoklady pro rozvoj golfové turistiky u nás a zabývá se rovněž perspektivami golfové turistiky v porovnání se zahraniční konkurencí. Otázkou perspektivy golfové turistiky bych se ráda zabývala i já ve své práci, i když trochu z jiného pohledu. Bude mě hlavně zajímat, jakým směrem by se měl ubírat nárůst počtu nových golfových hřišť, který byl zejména v posledních letech enormní. Bakalářská práce Lepkové (2009) zařazuje golfovou turistiku mezi nové formy cestovního ruchu. Okrajově se touto problematikou zabývá řada dalších bakalářských a diplomových prací. Golf zařazuje do svých měsíčníků i odborný časopis v cestovním ruchu – COT Business. V jednotlivých dílech najdeme články o golfovém incomingu, rozvoji Česka jako golfové destinace nebo o výstavbě jednotlivých golfových areálů. Důležité informace jsem našla také na internetových stránkách institucí, které se zabývají golfovým cestovním ruchem. Jedná se o Českou centrálu cestovního ruchu (Czech Tourism) nebo Českou golfovou federaci (ČGF). Stránky ČGF a Czech Tourism mi posloužily hlavně při aktualizaci databáze hřišť, která byla vytvořená v rámci mé bakalářské práce (Svobodová 2011). Z internetových stránek ČGF byly čerpány rovněž informace o historii golfu v Česku, na kterých vyšel obsáhlý článek Prokopa Sedláka (Sedlák 2006).

2.2 Literatura o změnách využití ploch

Literatura týkající se změn využití ploch je v Česku na rozdíl od literatury o golfovém cestovním ruchu velmi dobře dostupná. Pro tuto práci byla nejdůležitější publikace *Vývoj využití ploch v Česku* (Bičík a kol. 2010), která čtenáře v první části seznamuje se základními pojmy této problematiky. V další kapitole je popsána tvorba a vznik Databáze dlouhodobých změn využití ploch Česka (1845-2000), která byla vytvářena na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy (PřF UK). Tato kapitola zahrnuje také různé metody hodnocení změn využití ploch. Další část je věnována vlivu přírodních podmínek na využívání krajiny. V této

kapitole mě zaujal zmíněný průzkum v USA, který uvádí plochy vhodné k zatravnění, pěstování různých plodin, ale také vhodnost půd ke zřizování sportovních hřišť nebo golfových drah. Nasnadě je proto otázka, zda se využívá podobných půd i u nás? Nebo toto doporučení vůbec nerespektujeme? Další kapitoly se zaměřují na změny využití ploch v Česku ve třech různých obdobích. Jsou zkoumány metody hodnocení změn celkové struktury ploch Česka.

Další významnou publikací je *Krajinný ráz* (Löw, Míchal 2003). Tato monografie se zabývá hodnocením teoretických východisek krajinného rázu, historickým vývojem krajiny nebo metodikou ochrany krajinného rázu. Pro mě nejzajímavější byla poslední kapitola na přiloženém CD, která pojednává o krajinném rázu více z praktického hlediska. První část kapitoly ukazuje hodnocení vlivu investičních záměrů (např. výstavby malé vodní elektrárny) na krajinný ráz. Druhá část je věnována hodnocení krajinného rázu v územních plánech obce i větších územních celků.

Velmi důležitá při psaní mojí práce byla též disertační práce Markéty Šantrůčkové (2011), která se zabývá hodnocením terénních úprav a možnostmi využití přirozeného reliéfu při zakládání krajinářských parků. Jedná se o jiný typ krajinných změn v parcích, kde se prolíná vliv přírodního prostředí a jeho antropogenních přeměn podobně jako při jeho přeměně na golfové hřiště. Několik golfových areálů bylo vybudováno právě v zámeckých parcích. Je u těchto hřišť stejně jako u krajinářských parků snaha o využití přirozeného reliéfu? Nebo tento přirozený reliéf není při přeměně na golfové hřiště vůbec respektován? Práce se dále věnuje zásadám budování krajinářských parků. Nejobsáhlejší část tvoří studie čtyř zvolených lokalit, které jsou hodnoceny z hlediska změn reliéfu.

Problematikou změn využití ploch se zabývá rovněž několik bakalářských a diplomových prací. Za zmínku určitě stojí diplomová práce Zbyňka Janouška (2011) *Hodnocení dlouhodobých změn využití ploch v Česku na různých řádovostních úrovních*, která pracuje s výše zmíněnou databází PřF UK. Práce operuje se statistickými údaji z databáze a hodnotí vhodnost zvolených metod pro sledování využití ploch na různých řádovostních úrovních. Některé studentské práce se zabývají problematikou využití ploch spíše z hlediska cestovního ruchu. Zmínila bych diplomovou práci Kalauzové (2007), která se zabývá využitím rekultivovaných ploch pro účely cestovního ruchu a rekreace. Posloužily mi rovněž bakalářské práce, které se zabývají kategorizací pozemků (Tomečková 2006, Prokop 2008).

Podstatným zdrojem informací byly rovněž anglické články dostupné v odborných časopisech nebo na internetových stránkách významných golfových institucí. Článek (Tanner, Gange 2004), který vyšel v časopise *Landscape and Urban Planning*, se zabývá hodnocením dopadů golfových hřišť na lokální biodiverzitu na příkladu golfových hřišť ve Velké Británii. Autoři zkoumají druhovou diverzitu ptáků a vegetace na golfových hřištích v porovnání s okolní krajinou a dochází k závěru, že golfová hřiště jakéhokoliv stáří zvyšují lokální biodiverzitu. Rovněž článek *The Ecology of Golf Courses* (Gange, Lindsay, Schofield 2003) sleduje vliv golfových hřišť na krajinu. Za zmínku stojí i článek publikovaný na stránkách Evropského institutu architektů golfových hřišť v roce 2007 (EIGCA 2007), který se zabývá golfovými hřišti, které byly navrženy v historickém zájmu krajiny. Článek (English heritage 2007), který vyšel na stránkách English Heritage (Anglické dědictví) pojednává o golfu v historických parcích a v historické krajině. Zabývá se systémem plánování a řízení takovýchto golfových hřišť.

Při zpracování práce byly důležité rovněž časopisy, které vychází v češtině. Většina z nich byla podstatná především při zpracování podkapitoly, která se zabývá rekultivací. Jednalo se o časopis *Stavebnictví*, kde vyšel článek *Velké rekultivační stavby v příměstské části měst a obcí Sokolovska* (Leitgeb 2010). Dalším zdrojem informací byl časopis *Golf Digest*, který publikoval článek *Horizonty golfové rekultivace* (Procházka 2007). Časopis *COT business* se zabývá příkladem rekultivace konkrétního golfového hřiště (Golf Sokolov, a.s. 2009).

Při práci mi posloužily také internetové stránky České informační agentury životního prostředí (CENIA), kde jsou pro záměry na území Česka zpracovány dokumenty EIA (Environmental Impact Assessment), které posuzují vlivy jednotlivých záměrů na životní prostředí. Tyto materiály obsahovaly kromě detailního popisu záměru také informace o záboru půdy, dotčených parcelách a předchozím využití jednotlivých parcel. Bohužel se mi tyto dokumenty podařilo dohledat jen u přibližně 15 % golfových hřišť (např. Sokolov, Ústí nad Labem nebo Čertovo Břemeno). Důležité byly rovněž stránky Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (ČÚZK), které mi poskytly doplňkové informace o parcelách (Nahlížení do katastru nemovitostí 2013). ČÚZK na svých stránkách také provozuje aplikaci Veřejného dálkového přístupu k datům registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN), ze kterých jsem extrahovala seznam parcel pro jednotlivá golfová hřiště (ČÚZK – Registr územní identifikace, adres a nemovitostí 2013). Podstatné byly rovněž internetové stránky Portálu veřejné správy,

ze kterých jsem čerpala informace ze zákonů o dani z nemovitostí a o katastru nemovitostí České republiky (Portál veřejné správy: zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky 2013, Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013).

2.3 Literatura o modelových lokalitách

Případová studie golfového hřiště Kynžvart byla zpracovávána na základě dat a informací dostupných na oficiálních stránkách města Lázně Kynžvart (Oficiální stránky města Lázně Kynžvart 2013), zámku Kynžvart (Zámek Kynžvart – historie 2013) a golfového klubu Kynžvart (Golf Club Kynžvart 2013). Podstatným zdrojem informací byly také internetové stránky Národního památkového ústavu (Národní památkový ústav – Lázně Kynžvart 2013), na jehož pronajatých pozemcích golfový areál vznikl. Důležité byly rovněž výroční zprávy této organizace týkající se podmínek, za jakých bude možné golfové hřiště v Kynžvartu provozovat (Kalová 2010, 2011). Nejpodstatnější část informací byla získána během terénního průzkumu, který probíhal v září a v říjnu 2012 (viz kapitola 3).

Druhá modelová lokalita – golfový areál Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty – byla zpracovávána na základě informací dostupných na internetových stránkách města Jistebnice (Oficiální stránky města Jistebnice 2013) a golfového klubu Čertovo Břemeno (Golf Klub Čertovo Břemeno 2013). Důležitým zdrojem informací byl také časopis Stavebnictví (Zázvorka 2012), který představuje klubovnu golfového areálu, jež je významným dílem české sportovní architektury. Podstatným zdrojem informací byly rovněž internetové stránky České informační agentury životního prostředí (Pešková 2007), kde je pro Čertovo Břemeno zpracován dokument EIA, který posuzuje vliv tohoto záměru na životní prostředí. Stejně jako v případě první případové studie byly nejdůležitější informace získány během terénního průzkumu, který probíhal v dubnu 2013.

3. Metodika

Prvním krokem při psaní této diplomové práce bylo studium literatury a dalších informačních zdrojů. Rešerše byla zaměřena na golfový cestovní ruch a změny využití ploch a na literaturu o jednotlivých modelových lokalitách. Rešerše dostupné literatury je popsána v kapitole 2.

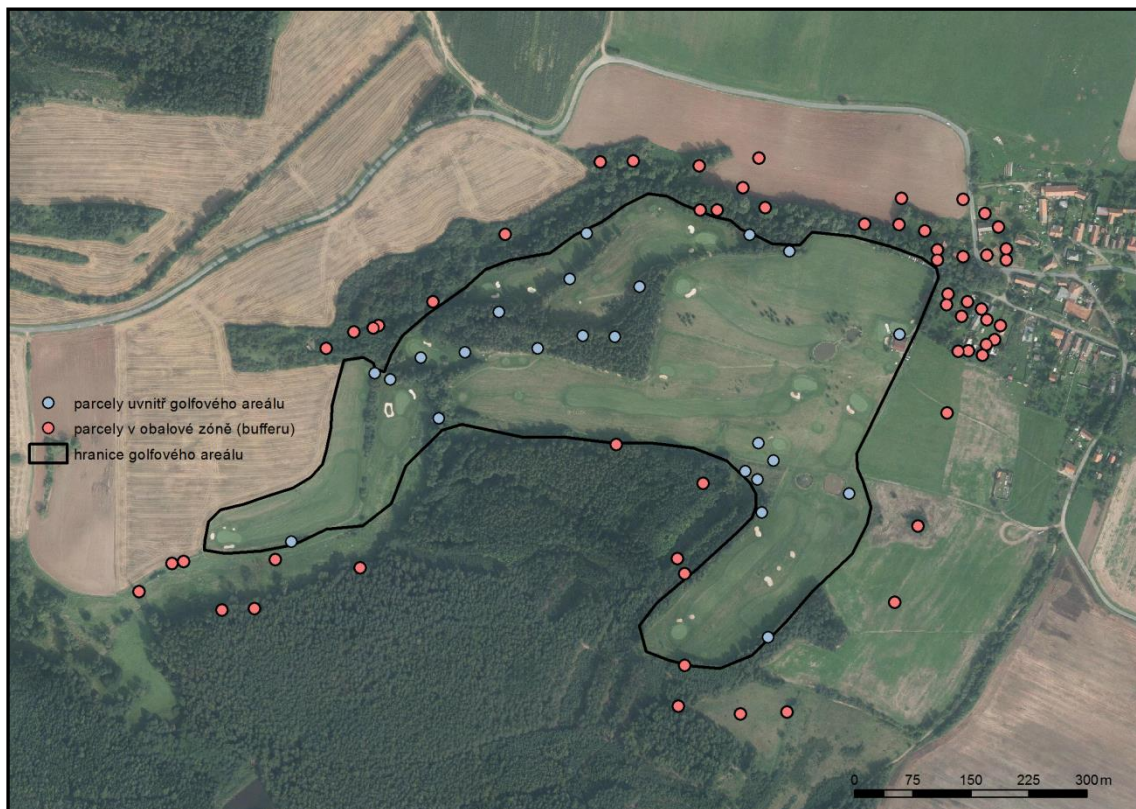
Hlavním zdrojem informací pro mě byla Geografická knihovna Univerzity Karlovy v Praze, kde jsem využila publikace *Vývoj využití ploch v Česku* (Bičík a kol. 2009) a *Krajinný ráz* (Löw, Michal 2003), diplomovou práci (Janoušek 2011) a také disertační práci *Využití a modelace reliéfu při krajinných úpravách na černínských panstvích* (Šantrůčková 2011), která pojednává o jiném typu krajinných změn v parcích, než kterými se zabývám ve své práci. Přesto je tato práce kvůli srovnání různých antropogenních změn v parcích přínosná. Podstatným zdrojem informací byla také knihovna Masarykovy Univerzity v Brně, kde jsem využila bakalářské práce (Tomečková 2006 a Prokop 2010) které se zabývají kategorizací pozemků.

Dalším krokem před začátkem psaní samotné práce byla aktualizace databáze golfových hřišť, která byla vytvořena v rámci mé bakalářské práce (Svobodová 2011). Databáze obsahuje data o hřištích zkolaudovaných k roku 2011. K jejímu vytvoření mi pomohla publikace *Golf Guide*, kterou vydává Česká centrála cestovního ruchu (Golfový katalog 2011), a také *Ročenka České golfové federace* (2011). Pro ověření a doplnění informací jsem prostudovala internetové stránky každého nového golfového hřiště zvlášť, aby tak mohla vzniknout kompletní databáze.

Cílem práce byla analýza historického využití území, na kterém se v současné době rozkládají golfová hřiště. Pro hodnocení historického využití území bylo nutné získat katastrální území a čísla parcel u všech golfových hřišť. Za tímto účelem jsem nejprve v ArcMapu vektorizovala polygony hřišť podle různých datových zdrojů. Jednalo se o ortofotomapu, dvě různé turistické mapy (Shocart a mapy.cz) a také plánky, které poskytují jednotlivá hřiště. Polygony byly vymezeny jako celé areály, které zahrnují jak samotné golfové hřiště, tak zázemí golfového hřiště (klubovna atd.) a také menší parcely uvnitř areálu, které často do golfového hřiště nepatří, ale jsou přítomností hřiště velmi ovlivněny a neplní tak svoji původní funkci. Díky vymezení polygonů hřišť jsem s pomocí nástrojů ArcMapu získala parcely, které do golfového hřiště zasahují (viz příloha 8). U parcel, které se nachází na hranicích golfového areálu,

byla počítána výměra pouze té části, která do vymezeného polygonu zasahuje. Takto bylo vybráno přes 7000 parcel, které alespoň malou část zasahují do mnou vymezených golfových areálů. V následující části práce budou popsány dvě metody získávání parcel.

Obrázek 1: Identifikační body parcel na ortofotomapě (původní stav) – příklad golfového hřiště Podbořánky v roce 2012

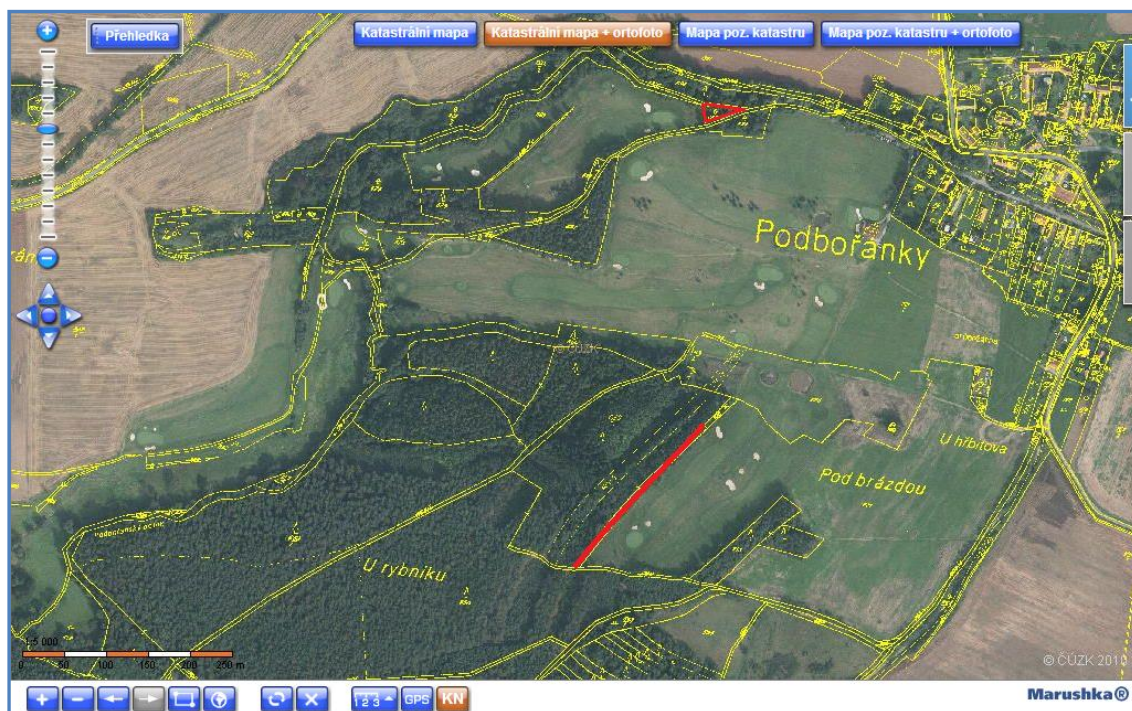
Zdroj: ČÚZK – RÚIAN 2013, vlastní zpracování

1) Bodové parcely

ČÚZK neposkytuje (nemá zpracované) pro všechny oblasti Česka digitální katastrální mapu. V těchto oblastech jsou k dispozici pouze identifikační body parcel (viz obrázek 1). Může se tedy stát, že pokud parcela nespadá celou svoji rozlohu do areálu golfového hřiště, nemusí být její identifikační bod ve vymezeném území. Proto byla okolo polygonů vytvořena obalová zóna (buffer) o vzdálenosti 100 metrů, aby se zamezilo tomu, že nějaká větší parcela, která má identifikační bod těsně za hranicemi areálu, nebude do golfového hřiště započítána. Naproti tomu se může stát, že parcela, která zasahuje na území areálu minimální částí, bude mít identifikační bod uvnitř golfového hřiště. Parcely, které se nacházely poblíž hranic vymezených areálů, tak musely být následně kontrolovány na stránkách ČÚZK – Nahlížení do katastru nemovitostí (viz obrázek 2), kde je možné prohlížet ortofotomapu překrytou naskenovanou

katastrální mapou. Takto jsem zjistila, které z těchto blízkých parcel na území golfového hřiště zasahují podstatnou částí, což bylo právě nad ortofotomapou zřetelné. V několika případech došlo i k upřesnění a malému posunu již vymezených hranic golfových areálů (viz obrázek 3 nahoře). Velká část parcel, které nebyly výměrou podstatné, byla vyřazena. Stejně tak byly vyřazeny rozlohou nevýznamné parcely poblíž hranic areálu, které sice na jeho území zasahovaly velkou částí své rozlohy (viz obrázek 2), ale výsledky analýzy by nemohly ovlivnit.

Obrázek 2: Kontrola bodových parcel na stránkách Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního v roce 2012

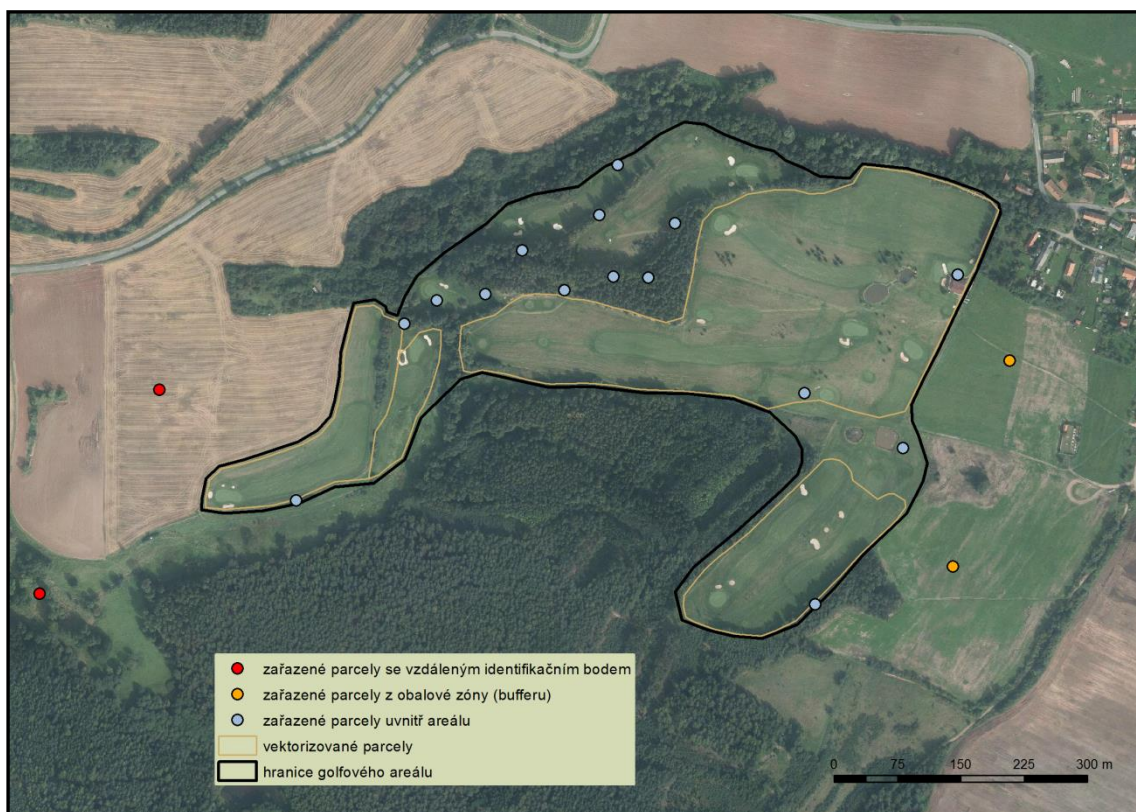
Zdroj: Nahlížení do katastru nemovitostí 2013

Poznámka: Červenou barvou jsou znázorněny vyřazené parcely

Pro bodové parcely, které byly výměrou podstatné, bylo potřeba získat přibližný procentuální podíl té části, která na území golfového hřiště zasahuje. U menších parcel, které ale byly pro jednotlivá hřiště podstatné, byl proveden procentuální odhad, jenž byl zapisován do atributové tabulky. U velkých parcel byla z důvodu přesnosti nutná vektorizace areálu zasahujícího do vymezených hranic hřiště (viz obrázek 3 – parcely zařazené z bufferu). Při této kontrole bylo odhaleno i několik parcel, které nebyly zařazené ani do obalové zóny, přestože tvoří podstatnou část dotčených hřišť. Důvodem bylo, že se jedná o obrovské parcely, které přestože tvoří podstatnou část hřiště, na celkové rozloze parcely tvoří jenom zanedbatelnou část a jejich identifikační bod tak byl

od hranic areálu hodně vzdálen (viz obrázek 3 – zařazené parcely se vzdáleným identifikačním bodem). ČÚZK neposkytuje digitální katastrální mapu pro téměř třetinu golfových hřišť. Ze všech výše zmíněných důvodů bylo získávání parcel v těchto oblastech časově velice náročné.

Obrázek 3: Identifikační body parcel na ortofotomapě (současný stav) – příklad golfového hřiště Podbořánky v roce 2012

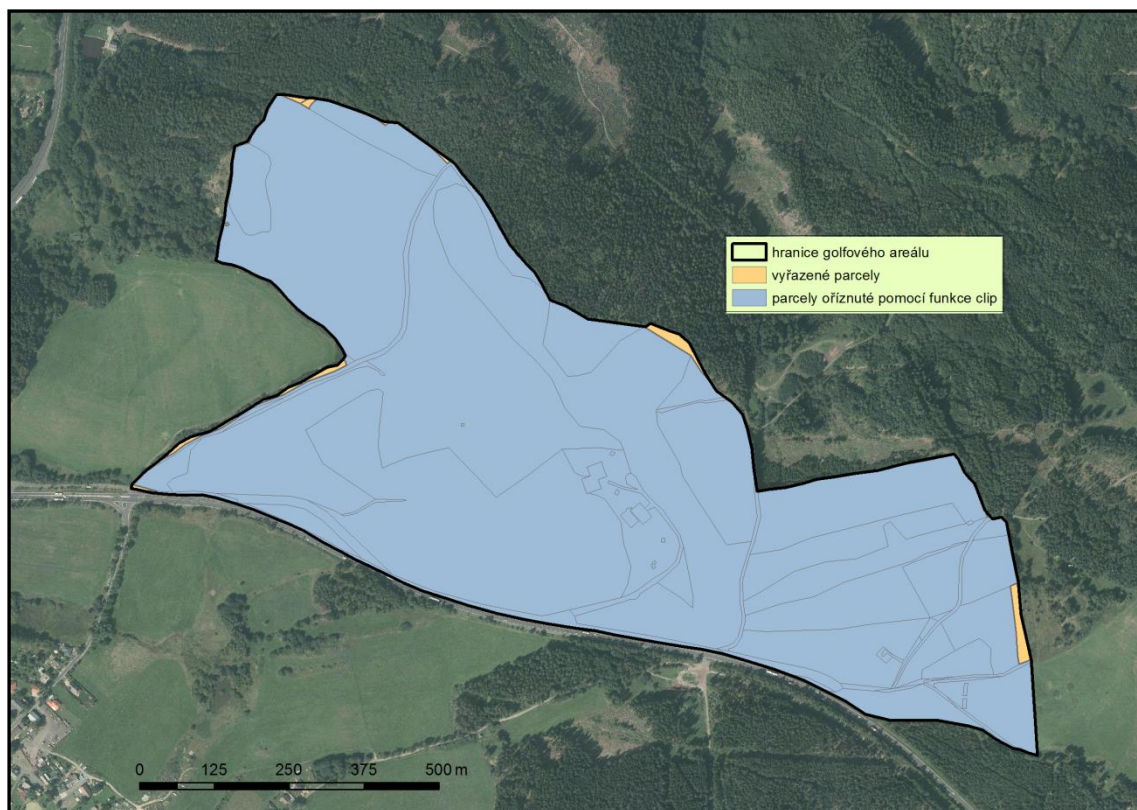
Zdroj: ČÚZK – RÚIAN 2013, vlastní zpracování

2) Polygonové parcely

V území, kde jsou k dispozici polygonové parcely, byla situace jednodušší. Přesto i v těchto územích došlo k jejich redukci. Nejprve byla v ArcMapu použita analytická prostorová funkce „clip“ a jednotlivé parcely byly oříznuty podle hranic golfových areálů (viz obrázek 4). Následně jsem zjistila procentuální podíl výměry parcel, které zasahují do vymezených polygonů golfových hřišť pouze z části a také jejich přesnou rozlohu. Tyto dva atributy byly využity pro vyřazování parcel. Nejprve byly vybrány parcely, které na území daných hřišť zasahují méně než 90 % svojí rozlohy (téměř všechny oříznuté). Hlavním kritériem pro redukci parcel tak byla jejich rozloha. Stejně jako u parcel bodových byly vyřazeny ty parcely, jejichž výměra nebyla pro analýzu podstatná. Jako prahová hodnota byla zvolena rozloha menší než 0,3 ha (viz obrázek 4).

Parcely vyřazené na základě těchto dvou atributů byly následně kontrolovány u každého polygonového hřiště zvlášť. Důsledná kontrola byla potřeba z toho důvodu, aby byly vybrány pouze parcely v těsné blízkosti hranic jednotlivých areálů. Takto bylo zpět do analýzy vráceno několik parcel, které byly rozlohou nevýznamné, ale měly liniový tvar a vedly napříč areálem.

Obrázek 4: Polygonové parcely na ortofotomapě – příklad golfového hřiště Karlovy Vary v roce 2012

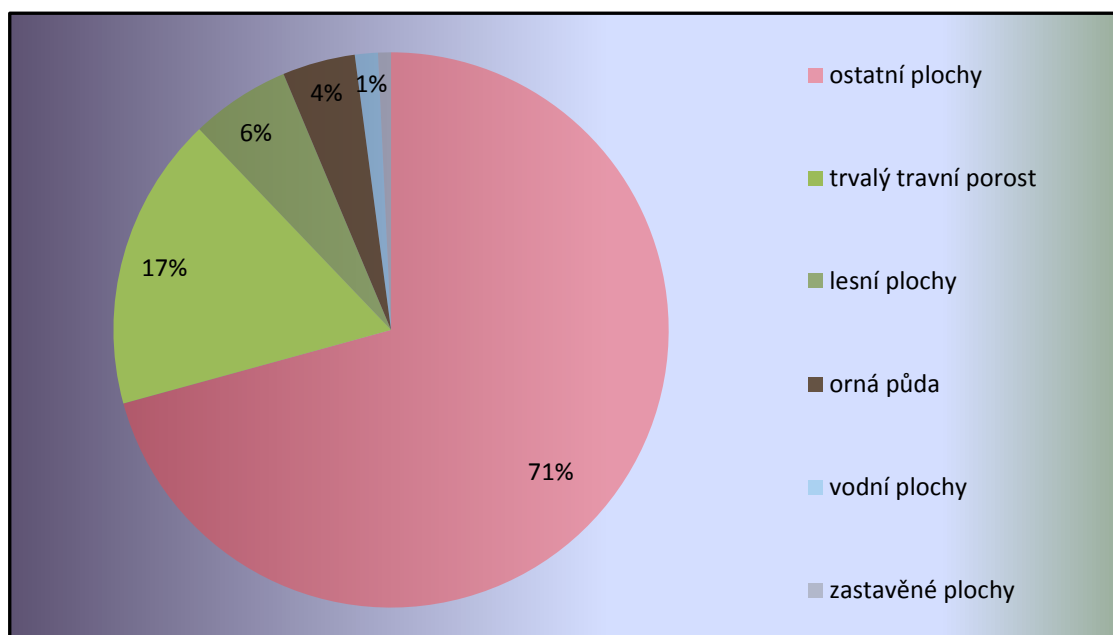
Zdroj: ČÚZK - RÚIAN 2013, vlastní zpracování

Výše popsaným způsobem vznikla kompletní databáze všech parcel, které na území golfových hřišť v Česku zasahují podstatnou částí. Celkově byly parcely u 34 hřišť určovány metodou identifikačních bodů. Pro 62 hřišť byla k dispozici digitální katastrální mapa. Na území zbývajících sedmi hřišť se nacházely částečně parcely polygonové a rovněž identifikační body. Prvotní výběr, který tvořilo přes 7000 parcel, byl zúžen přibližně na 5400 parcel (viz příloha 8). U všech parcel je známá jejich přesná rozloha na území golfových areálů, což bude stěžejní pro další analýzu.

Původní využití ploch, na kterých se v současné době nachází golfová hřiště, jsem zjišťovala na ČÚZK. Byl mi umožněn přístup do školící databáze Informačního systému katastru nemovitostí (ISKN), kde jsem vyhledávala vývoje změn parcel. Tento

přístup mi byl umožněn po třech měsících jednání, kdy byl obrovský problém rozhodnout, kdo je kompetentní, aby mi povolil přístup v této databázi z jednoho místa na jednotlivá okresní pracoviště po celé republice (viz příloha 4 a 5). Každou z 5400 parcel jsem poté jednotlivě vyhledávala na základě zadání okresu, kódu katastrálního území, v němž se nachází a čísla parcely. Během průzkumu databáze ale bylo zjištěno několik jejích nedostatků, které záznamy o parcelách mají. Přestože v těchto územích byla vybudována golfová hřiště, nedošlo u velké většiny parcel ke změně využití území. Dalším problémem bylo, že databázové záznamy v některých případech nesahaly dostatečně do historie. Přesto se dají získaná data považovat za relevantní vzhledem k tomu, že ke změnám využití ve velké většině případů nedochází. Na základě těchto informací z databáze ISKN jsem následně vytvářela typologii golfových hřišť.

Graf 1: Modelová struktura využití ploch golfového areálu v Česku v roce 2013

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

Jelikož bylo zjištěno, že ke změně využití parcel došlo pouze v 6,6 % případů, byla ještě u jednotlivých druhů pozemků ve všech katastrálních územích spočítána daň z nemovitosti. Cílem bylo porovnat, o kolik by se lišila tato daň, kdyby území golfových hřišť byla v katastru nemovitostí vedena tak, jak jsou pozemky fakticky využívány – tedy jako ostatní plochy využívané ke sportu a rekreaci, které byly vyňaty ze zemědělského půdního fondu (ZPF).

Pro vytvoření odhadu současného využití území bylo zvoleno 9 hřišť, která vznikla před rokem 1990 a u nichž je předpoklad, že již dříve došlo k vynětí ze ZPF. Podle tohoto modelového příkladu by golfový areál měl být tvořen ze 71 % ostatní plochou, ze 17 % trvalým travním porostem a z 6 % jako lesní pozemek. Zbývajících 6 % by tvořily, zastavěné plochy (klubovny a zázemí golfových hřišť), vodní plochy a minoritní část u těchto hřišť stále tvoří orná půda (viz graf 1).

Tabulka 1: Výpočet daně z nemovitosti pro jednotlivé druhy pozemků v roce 2013

Druh pozemku	Základ daně	Sazba daně
orná půda	cena ZP * výměra pozemku v m ²	0,75%
chmelnice	cena ZP * výměra pozemku v m ²	0,75%
vinice	cena ZP * výměra pozemku v m ²	0,75%
zahrady a sady	cena ZP * výměra pozemku v m ²	0,75%
trvalý travní porost	cena ZP * výměra pozemku v m ²	0,25%
lesy	3,8 * výměra pozemku v m ²	0,25%
zastavěná plocha	výměra pozemku v m ²	0,2 (20 %) Kč/m ²
ostatní	výměra pozemku v m ²	0,2 (20 %) Kč/m ²

Zdroj: Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013

Při výpočtech jsem vycházela ze zákona o dani z nemovitosti (Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013). Nejprve bylo potřeba zjistit základ daně (viz tabulka 1). U druhů pozemků orná půda, zahrady, sady a trvalé travní porosty je výměra pozemku násobena cenou zemědělské půdy (ZP), která se liší podle katastrálních území. Z tohoto důvodu byla zjišťována cena pozemků ve všech katastrálních územích, na kterých se nacházejí území golfových hřišť (Vyhláška 412/2008 Sb. se základními cenami zemědělských pozemků 2013). Poté byly sečteny výměry všech druhů pozemků po katastrálních územích pro jednotlivé golfové areály a byl spočítán základ daně u výše zmíněných pozemků. U hospodářských lesů byla výměra pozemku násobena fixním číslem 3,8. Ostatní plochy používají jako základ daně skutečnou výměru pozemku v m². Základ daně byl dále vynásoben sazbou daně (viz tabulka 1), která je 0,75 % pro ornou půdu, zahrady a ovocné sady, 0,25 % pro

trvalé travní porosty a hospodářské lesy a 0,2 (20 %) pro zastavěné plochy a nádvoří, a také pro ostatní plochy.

Posledním krokem byl podrobný terénní průzkum v modelových lokalitách. Jednalo se o golfové hřiště Kynžvart a golfové hřiště Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty. Průzkum v Lázních Kynžvart probíhal jak v samotné obci, tak v celém areálu golfového hřiště v září a říjnu 2012. Co se týká šetření v obci, byly prováděny řízené rozhovory se zástupci dotčené obce (viz příloha 3). Konkrétně se jednalo o starostu města a také ředitele odboru výstavby, od kterých jsem se dozvěděla velké množství informací o výstavbě hřiště, spolupráci mezi obcí a klubem a přínosech hřiště pro samotnou obec.

Dále mne zajímalo, jak vnímají hřiště místní obyvatelé. Za tímto účelem jsem prováděla neformální rozhovory s místními občany při každé mé návštěvě obce. Celkem bylo dotázáno 65 osob, většina z nich byla velmi vstřícná. Rozhovory trvaly 2-5 minut. Cílem práce bylo také zjistit, jak ovlivňuje přítomnost golfového areálu ubytovací zařízení v obci. V obci se nachází několik penzionů a jeden hotel. S majiteli všech penzionů byly prováděny osobní rozhovory. Nepodařilo se mi hovořit pouze s majiteli hotelu, protože jejich jednání bylo velmi nevstřícné. Dále byly prováděny řízené rozhovory se zástupci klubu. Jednalo se o stavitele hřiště a recepční, která má výborný přehled o dění v klubu. Zjistila jsem podrobnější informace o ubytování, což bylo velmi důležité vzhledem k nevstřícnému jednání hotelu v obci i dalšího hotelu, který se nachází asi 2 kilometry od obce poblíž zázemí golfového hřiště. Dále jsem získala informace o hráčích a také o spolupráci s českými a zahraničními kluby. Součástí práce v terénu bylo také pořízení fotografické dokumentace (viz příloha 6).

Průzkum na golfovém hřišti Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty a v jeho okolí probíhal v dubnu 2013. I v případě Čertova Břemene jsem se snažila kontaktovat zástupce dotčené obce, ale zdejší starosta na emailový ani telefonický kontakt nereagoval. Cílem dalšího průzkumu bylo zjistit, jak vnímají hřiště místní obyvatelé. Za tímto účelem jsem prováděla neformální rozhovory s občany ve čtyřech nejbližších osadách, které byly výstavbou areálu nejvíce dotčeny. Jednalo se o Starcovu Lhotu, Aleninu Lhotu, Cunkov a Javoří. Jelikož se jedná o velmi malé osady, které mají dohromady okolo 70 stálých obyvatel, bylo dotázaných méně než v případě golfového hřiště Kynžvart. Celkem bylo dotázáno 25 osob, většina z nich byla velmi vstřícná. Rozhovory trvaly 2-3 minuty.

Cílem terénního šetření bylo také zjistit, jak ovlivňuje přítomnost golfového hřiště ubytovací zařízení v okolních obcích. Nedaleko golfového areálu se nachází penzion, s jeho majiteli byly prováděny osobní rozhovory. Další informace o ubytování jsem se dozvěděla během řízených rozhovorů se zástupci golfového klubu, od kterých jsem zjistila rovněž zajímavé informace o spolupráci s ostatními českými golfovými areály. Součástí terénního šetření bylo rovněž pořízení fotografické dokumentace (viz příloha 7).

4. Golfový cestovní ruch v Česku

Tato kapitola navazuje na moji bakalářskou práci *Golfový cestovní ruch v Česku* (Svobodová 2011). Je strukturována do třech podkapitol. První vymezuje základní pojmy CR a zvláště pak sportovního a golfového CR. Druhá podkapitola se ve stručnosti zaměřuje na historii vzniku a největšího rozvoje golfových hřišť v Česku. Třetí podkapitola se z různých hledisek věnuje charakteristice golfových areálů.

4.1 Vymezení základních pojmů

S definicí pojmů je potřeba začít na obecné úrovni. Pro definici cestovního ruchu je nejčastěji používána definice Světové organizace cestovního ruchu, která zahrnuje místní, časové i motivační zaměření CR. Jedná se o „*souhrn aktivit osob cestujících do míst mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok, za účelem trávení volného času, podnikání či jiným účelem*“ (World Tourism Organization cit. v Pásková, Zelenka 2002, s. 6). *Výkladový slovník cestovního ruchu* vymezuje tento pojem jako komplexní společenský jev bez pevně stanovitelných hranic, který je synergickým souhrnem všech jevů, vztahů a dopadů, souvisejících s narůstající mobilitou lidí, motivovanou uspokojováním jejich potřeb v oblasti využití volného času, rekreace, cestování a poznání, dále v oblasti sociální, kulturní a v dalších oblastech (Pásková, Zelenka 2002).

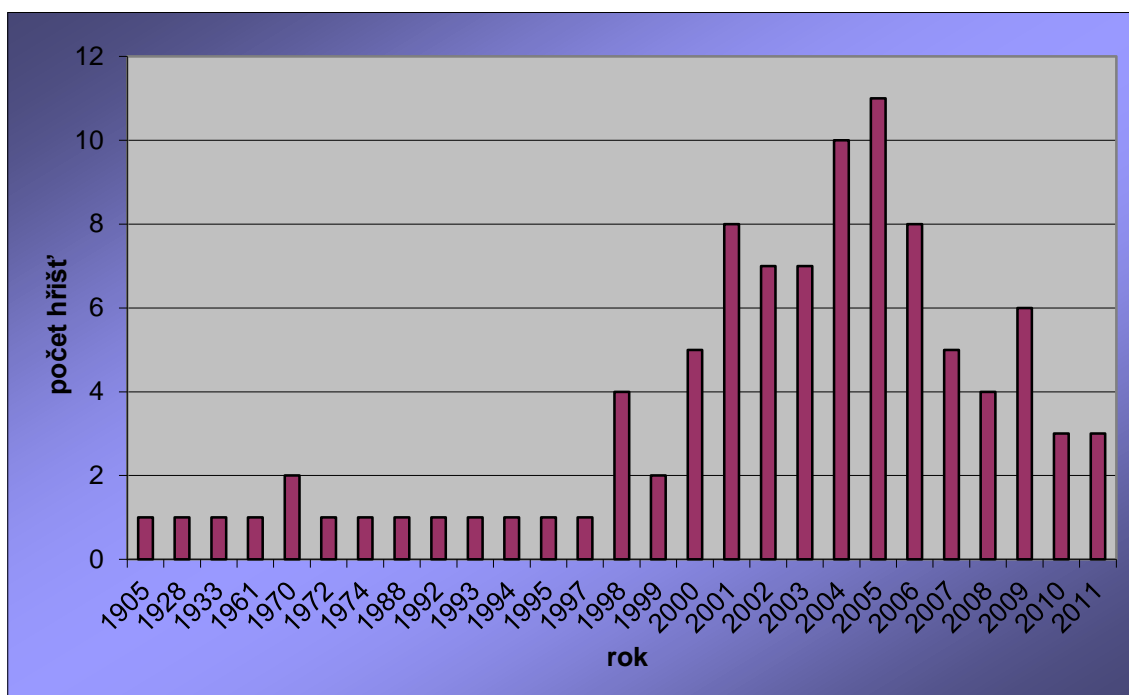
Golfový cestovní ruch je součástí sportovního cestovního ruchu. Jedná se „o formu CR, jejíž účastníci jsou diváky nebo aktivními sportovci různých druhů outdoorových i indoorových, letních i zimních sportovních soutěží, závodů, sportovních masových akcí.“ (Pásková, Zelenka 2002, s. 275). Význam golfu pro CR roste. Jednak jako motivace cestování pro amatérské hráče golfu, ale také jako atraktivita CR pro diváky na golfových turnajích. Jedná se o „sport, v němž se hráči snaží dopravit míček z odpaliště přes travnatou plochu s několika přírodními a umělými překážkami (vodní plochy, pískové bunkry, stromy a křoviny aj.) do jamky umístěné na greenu (jamkovišti)“ (Pásková, Zelenka 2002, s. 98).

4.2 Historie golfu v Česku

Historie golfu v Česku je popsána velmi stručně. Z hlediska této práce jsou důležitá hlavně období vzniku a největšího rozmachu golfových hřišť a nastínění vývoje počtu hřišť v poměrně krátké historii tohoto sportu u nás.

První hřiště u nás byla budována v Karlovarském kraji. V roce 1904 bylo postaveno devítijamkové hřiště v Karlových Varech, o rok později bylo otevřeno hřiště v Mariánských Lázních. Obě tato hřiště byla určena především pro zahraniční lázeňské hosty. Ve dvacátých letech vznikají golfová hřiště u obce Líšnice a v Praze-Motole. V roce 1933 bylo v Karlových Varech dokončeno nové (současné) hřiště. Na konci třicátých let vznikají hřiště Klánovice a Svratka, naopak zaniká hřiště v Motole. V tomto období také začínají golf velmi ovlivňovat politické události. V roce 1938 dochází k odejmutí pohraničních oblastí, což se týkalo zejména západočeských hřišť. V průběhu druhé světové války golf upadal, došlo také k zabrání několika hřišť. V prvních poválečných letech se začal golf opět rozvíjet, ale rozvoj končí už po třech letech nástupem totalitní komunistické vlády, která v golfu spatřovala projev západního způsobu života, což bylo považováno za ideologickou diverzi. Padesátá léta tak byla pro golf v Československu velmi nepříznivá, tento sport byl na všech úrovních diskriminován (Sedlák 2006).

Graf 2: Vývoj počtu nových golfových hřišť v Česku v letech 1905 – 2011

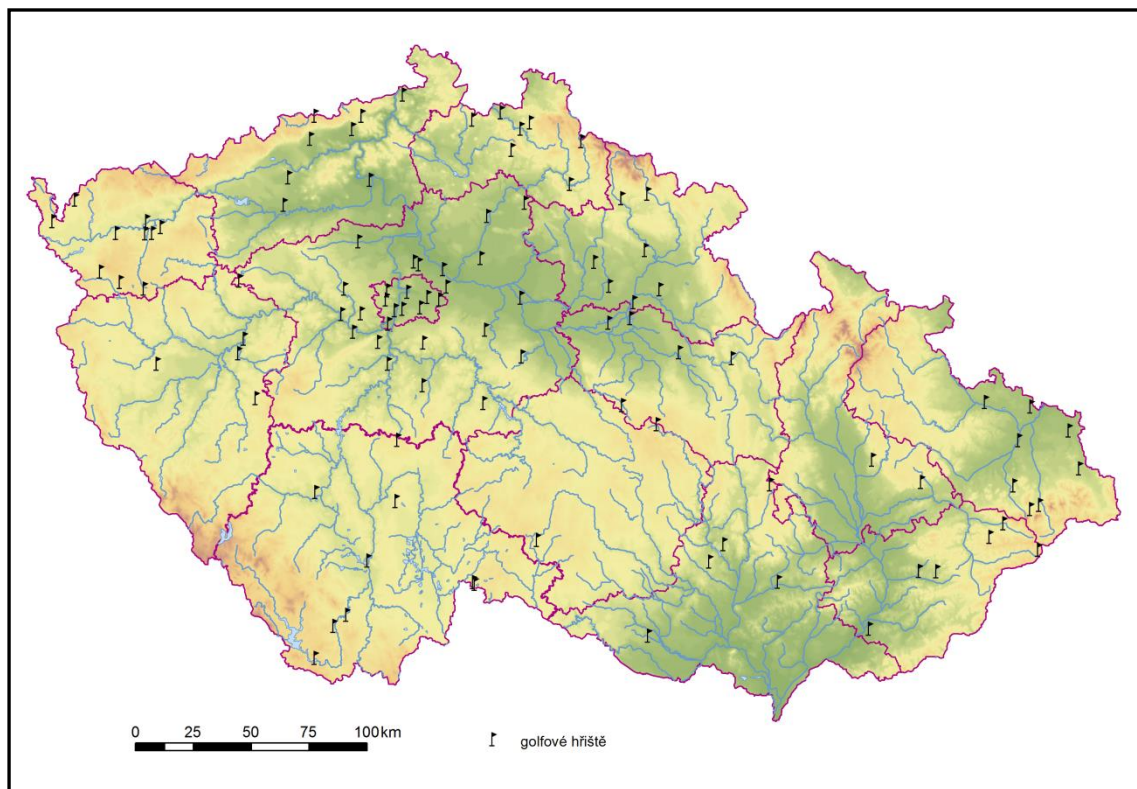
Zdroj: Golfový katalog 2011, vlastní zpracování

V šedesátých a v sedmdesátých letech dochází k rozvoji golfu. Ke třem golfovým centrům, kterými byly Praha, Mariánské Lázně a Karlovy Vary, přibyla tři nová centra – Poděbrady, Semily a Ostrava. V roce 1989 nastaly zásadní politické změny, které se významně dotkly i golfu. Dochází k zakládání národních golfových orgánů a k osamostatňování golfových oddílů, které se stávají samostatnými golfovými kluby. Během devadesátých let a zvláště pak na začátku nového tisíciletí dochází ke značnému nárůstu počtu hráčů a hlavně pak počtu golfových hřišť (viz graf 2), kterých je ke konci roku 2011 už více než sto (viz příloha 1). Golf se v Česku na konci dvacátého století stal vyhledávaným a dynamicky se rozvíjejícím sportem.

4.3 Golfová hřiště v Česku

Česko disponuje velmi hustou sítí golfových hřišť. Další vývoj už by tak neměl směřovat k dalšímu masivnímu nárůstu hřišť, jako tomu bylo v posledních letech. Pozornost by se měla zaměřit na zvyšování kvality současných hřišť, která by se měla týkat nejen služeb poskytovaných na hřišti, ale také navazujících služeb mimo něj.

Obrázek 5: Lokalizace golfových hřišť v Česku v roce 2011

Zdroj: Golfový katalog 2011, vlastní zpracování

Česká golfová hřiště už dnes běžně nabízí stravování, ubytování, obchod s golfovými potřebami a klubovnu se zázemím pro golfisty. Některá hřiště poskytují také různé možnosti relaxačního a dalšího sportovního vyžití a rovněž dětské hřiště nebo hlídání dětí. U větších a novějších hřišť se začínají objevovat kongresové sály (např. Darovanský dvůr nebo Kořenec) (Golfový katalog 2011).

Golfová hřiště u nás jsou budována na různých plochách (např. na místech zemědělské půdy nebo lesních ploch). Zjištění historického využití ploch zasažených golfovými areály a vytvoření typologie hřišť na základě tohoto využití bude námětem kapitoly 5.

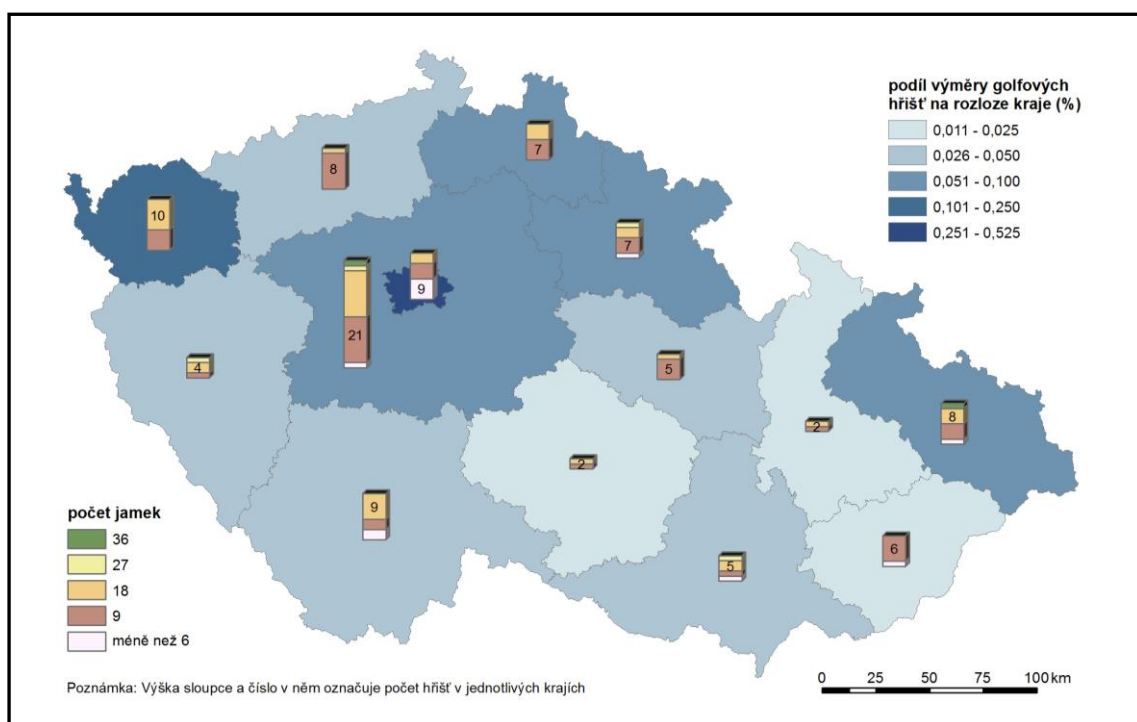
Jak je zřejmé z obrázku 5, golfové areály v Česku jsou stavěny převážně v nižších polohách. Přibližně 75 % z nich se vyskytuje do výšky 450 m n. m. Nejnižší položené hřiště se nachází v Litoměřické kotlině poblíž pevnosti Terežín v nadmořské výšce 142 m n. m. Hřiště v horských oblastech jsou spíše výjimkou. Nejvýše položené hřiště Teplice-Cínovec se nachází nedaleko stejnojmenného hraničního přechodu s Německem v nadmořské výšce 865 m n. m.

Jak již bylo zmíněno v kapitole 1, problémem golfu je zábor velkých ploch půdy. Žádný jiný sport nezabírá tak velké území jako právě golf (Gange, Lindsay, Schofield 2003). Mnou vymezené golfové areály mají průměrnou velikost 45,5 ha. Celkově zabírají přibližně 4700 ha půdy. Na celkové rozloze Česka se podílejí 0,06 %. Pro porovnání ve Velké Británii, která je jednou z golfově nejrozvinutějších zemí na světě, se průměrná velikost golfového areálu pohybuje okolo 55 ha. Golfová hřiště zabírají 0,6 % z celkové rozlohy tohoto ostrovního státu (Gange, Lindsay, Schofield 2003). Podíl výměry golfových hřišť v Česku na rozloze jednotlivých krajů je znázorněn na obrázku 6. Z mapy je zřejmá jasná dominance Prahy a Karlovarského kraje, kde dochází ke koncentraci hřišť na poměrně malém území. Na území Karlovarského kraje vznikala vůbec první golfová hřiště v Česku, golf je zde spojen s tradicí. Praha je důležitou destinací ČR, je zde řada potenciálních zahraničních klientů a rovněž řada českých klientů, kteří se rekrutují z finančně silnější skupiny obyvatel. Naopak malý podíl z celkové rozlohy zabírají dvě hřiště v Olomouckém kraji a na Vysočině.

Golfová hřiště v Česku jsou podle počtu jamek spíše menší. Vyskytuje se zde několik hřišť, která mají méně než šest jamek. Jedná se buď o tréninkové jamky, nebo o hřiště ve výstavbě, kde už byla část pro veřejnost otevřena. Tato hřiště mají většinou rozlohu menší než 10 ha. Největší počet je devítijamkových a osmnáctijamkových hřišť

(viz obrázek 6), kterých je okolo čtyřiceti. Areály v obou těchto kategoriích mají velmi variabilní rozlohu. Sedmadvacetijamková hřiště jsou v Česku pouze čtyři – Darovanský dvůr v Plzeňském kraji, Kaskáda v Jihomoravském kraji, Karštejn ve Středočeském kraji a Nová Amerika v Královéhradeckém kraji. Tato hřiště mají rozlohu 100 – 120 ha. Největšími českými hřišti jsou Čeladná a Konopiště, která jsou šestatřicetijamková. Oba areály mají rozlohu okolo 130 ha.

Obrázek 6: Podíl výměry golfových hřišť na celkové rozloze kraje, počet hřišť a jejich rozdělení dle počtu jamek v krajích Česka v roce 2011

Zdroj: *Golfový katalog 2011, vlastní zpracování*

Nejvíce hřišť v Česku se ke konci roku 2011 nacházelo ve Středočeském kraji (viz obrázek 6), kde se jejich počet vyšplhal už na 21. Za golfová centra lze označit i Karlovarský kraj s deseti hřišti a Prahu a Jihočeský kraj s devíti hřišti. U většiny krajů převládají devítijamková a osmnáctijamková hřiště. Za výjimku lze označit pouze Prahu, kde téměř polovinu tvoří tréninková hřiště s méně než šesti jamkami.

5. Typologie golfových hřišť v Česku

Tato kapitola se zabývá vytvářením typologie golfových hřišť v Česku na základě původního využití území. Je strukturována do sedmi podkapitol. První podkapitola se zabývá vymezením základních pojmů této problematiky. Druhá podkapitola stručně klasifikuje využití ploch v Česku. Třetí podkapitola hodnotí využití ploch golfových hřišť v Česku a zaměřuje se rovněž na problémy při získávání dat v databázi ISKN na ČÚZK. Čtvrtá kapitola navrhuje několik hledisek vytváření typologie golfových areálů. Pátá kapitola se zabývá původním využitím a vytvářením typologie jednotlivých hřišť. Další podkapitola se zaměřuje na současné a potenciální daně z nemovitosti u všech areálů. Poslední část navrhuje lokalitu, která je pro budování golfového hřiště vhodná.

5.1 Vymezení základních pojmů

Nejprve je potřeba vymežit základní pojmy týkající se využití ploch v Česku. Výzkum struktury krajiny můžeme rozdělit podle zdrojů dat do dvou skupin. První je pojem *land use*, který je česky předkládán nejčastěji jako *využití ploch*. Tento termín „vyjadřuje funkční členění daného území podle kategorií ploch, které se odvozují od způsobu využití dané plochy“ (Bičík a kol. 2010, s. 21). Oficiální definice pojmu *land use* (využití ploch) podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) zní: „Využití ploch se týká výsledků a/nebo užitek získaných využíváním země, stejně jako lidských úkonů (aktivit) při nakládání s půdou, jež tyto výsledky a zisky přináší“ (Food and Agriculture Organization of the United Nations cit. v Bičík a kol. 2010, s. 22). Významným zdrojem dat jsou statistické údaje katastru nemovitostí. Tento pojem je využíván zejména v sociální geografii (Janoušek 2011).

Druhým termínem je *land cover*, který je česky překládán jako krajinný pokryv. Jedná se o „biofyzikální stav zemského povrchu a vrstvy (půdy) bezprostředně pod ním. Změny v krajinném pokryvu zahrnují změny biotické diverzity, aktuální nebo potenciální primární produktivity, kvality půdy nebo míry odtoku povrchových vod a sedimentace.“ (Food and Agriculture Organization of the United Nations cit. v Bičík a kol. 2010, s. 25). Tento pojem využívá např. data dálkového průzkumu Země a používá se více v přírodních vědách (Janoušek 2011).

Dalším termínem je typologie. Jedná se o metodu založenou na rozčleňování a seskupování objektů dle určitých typů. Typ vyjadřuje předpoklad souhlasného výskytu určitých podstatných znaků u jedinečných objektů (Löw, Michal 2003).

Dále je potřeba vymezit pojmy týkající se samotného zjišťování původního využití území golfových hřišť. Prvním takovýmto pojmem je *parcela*, která je dle katastrálního zákona „*pozemkem, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a určen parcelním číslem.*“ (Portál veřejné správy: zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky 2013).

Informace o parcelách jsou evidovány podle jednotlivých *katastrálních území v katastru nemovitostí*. Katastrální území tvoří místopisně uzavřený a v katastru společně evidovaný soubor nemovitostí. Katastr nemovitostí obsahuje soubor údajů o nemovitostech v České republice. Eviduje například druhy pozemků, čísla a výměry parcel, vybrané údaje o způsobu ochrany a využití nemovitostí a údaje pro daňové účely. (Portál veřejné správy: zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky 2013).

5.2 Klasifikace využití ploch

Současná klasifikace obsahuje deset základních druhů pozemků a osmadvacet způsobů jejich využití. Těchto deset základních kategorií lze rozdělit do tří kategorií sumárních.

První skupinou je zemědělská půda, která umožňuje zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Do kategorie zemědělské půdy patří pozemky zemědělsky obhospodařované, které jsou tvořeny ornou půdou, trvalými kulturami a trvalými travními porosty (viz tabulka 2). Orná půda je pozemek, na němž se pravidelně pěstují obilniny, okopaniny, píceňiny, technické a jiné plodiny. Mezi trvalé kultury patří čtyři samostatné druhy pozemků: chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady. Kategorie trvalé travní porosty vznikla sloučením dvou původně samostatných kategorií: luk a pastvin (Bičík a kol. 2010)

Druhou skupinu tvoří lesní plochy (viz tabulka 2). Tato skupina je ze všech tří nejvíce homogenní. Jedná se o pozemky s lesním porostem a pozemky u nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem jejich obnovy. Dále se může jednat o lesní průseky, nezpevněné lesní cesty a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánů státní správy lesů (Tomečková 2006).

Tabulka 2: Kategorie využití ploch v Česku v roce 2013

Sumární kategorie	Základní kategorie	Podkategorie
zemědělská půda	orná půda	
	trvalé travní porosty	louky a pastviny
	trvalé kultury	zahrady, sady, vinice a chmelnice
lesní plochy	lesní plochy	
jiné plochy	vodní plochy	vodní plochy a vodní toky
	zastavěné plochy	
	ostatní plochy	

Zdroj: Bičík a kol. 2010

Třetí skupinu tvoří jiné plochy, do které zahrnujeme plochy vodní (vodní plochy a rovněž vodní toky), zastavěné a plochy ostatní (tabulka 2). Kategorie ostatních ploch je velmi heterogenní. Zařazujeme do ní plochy silně antropogenně ovlivněné stejně jako plochy přírodní. Ostatní plochy jsou využívány jako plochy dopravní, manipulační, sportovní a rekreační (hřiště, stadiony, koupaliště, sportovní dráhy, autokempy, tábořiště apod.). Do této kategorie patří rovněž plochy zeleně (např. uliční zeleň, park), hřbitovy, dobývací prostory, kulturní památníky a osvětové plochy (botanická a zoologická zahrada, amfiteátr), neplodné půdy (svah, skála a jiná neplodná půda) a skládky (Prokop 2008).

5.3 Plochy golfových hřišť v Česku – jejich původní a současné využití dle KN

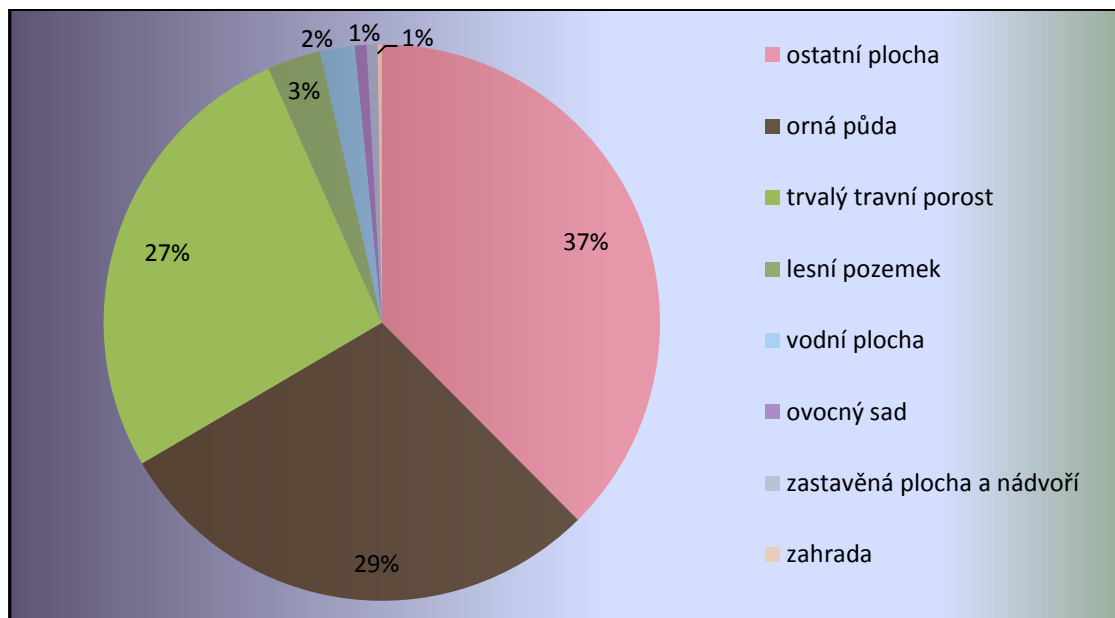
Původní využití ploch, na kterých se v současné době nachází golfové hřiště, jsem zjišťovala v databázi historického využití území spravovanou ČÚZK.

Během vyhledávání využití ploch golfových hřišť se vyskytly dva zásadní problémy. Prvním problémem bylo, že záznamy u některých parcel nesahaly dostatečně do historie, čímž byly ovlivněny hlavně starší hřiště. Jak můžeme vidět z grafu 2, k rozmachu a vzniku velkého počtu golfových hřišť dochází až od 90. let 20. století, takže nebylo ovlivněno tak velké procento golfových areálů. Před tímto datem vzniklo pouze 8 % všech golfových hřišť v Česku.

Druhým problémem bylo, že u většiny parcel nedošlo ke změně využití území. K této změně došlo pouze u necelých 7 % parcel, které zabírají 13 % plochy golfových hřišť. Z toho důvodu, že prakticky nedochází ke změně využití při přeměně pozemku na

golfové hřiště, není takovým problémem, že některé záznamy vývoje změn parcel nesahají dostatečně do historie.

Graf 3: Současné druhy pozemků golfových hřišť v Česku roce 2013

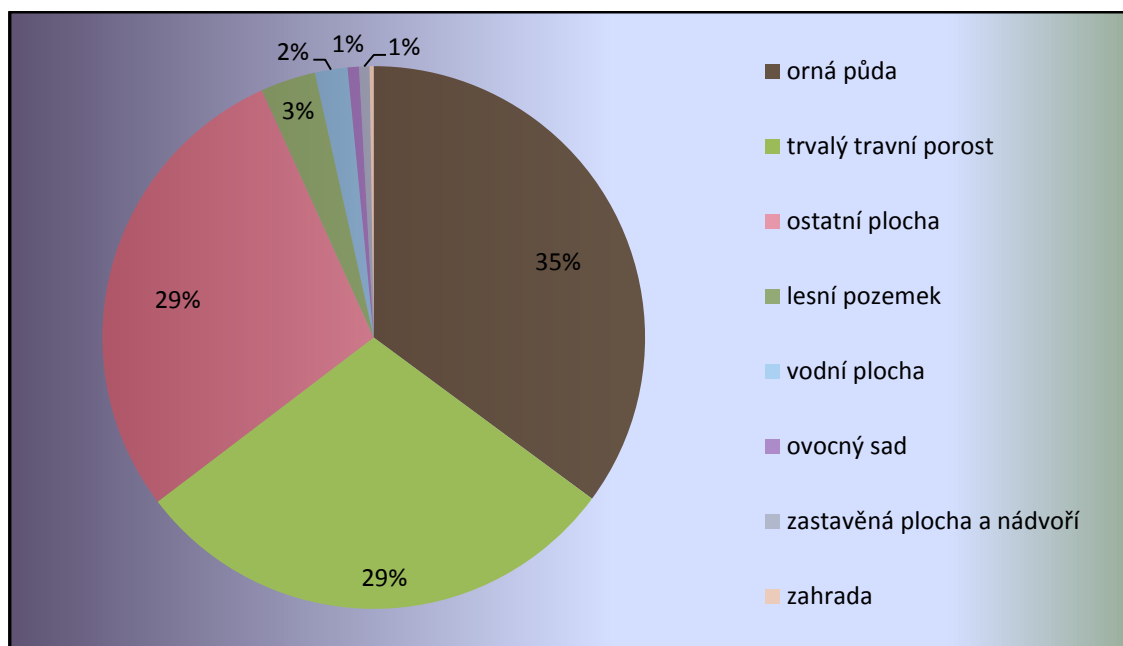

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

Z toho důvodu, že nedochází ke změnám využití území a realita je jiná, než co se dá dohledat v katastru nemovitostí, byl vytvořen odhad současného využití území. Předpoklad současného využití na území golfových hřišť byl vytvořen jako expertní odhad na základě současného využití území nejstarších hřišť v Česku. Bylo zvoleno 9 hřišť, která vznikla před rokem 1990 a u nichž je předpoklad, že již dříve došlo k vynětí ze zemědělského půdního fondu.

Podle tohoto modelového příkladu by golfové hřiště v Česku mělo být tvořeno ze 71 % ostatní plochou (z čehož by měla největší část patřit sportovní a rekreační ploše), 17 % by měl tvořit trvalý travní porost a 6 % lesní pozemek. Zbývajících 6 % by tvořily zastavěné plochy (klubovny a zázemí golfových hřišť), vodní plochy a minoritní část u těchto hřišť stále tvoří orná půda (viz graf 1). Přestože se na daných územích v současné době nachází golfové hřiště, je 29 % plochy všech současných hřišť stále v katastru nemovitostí vedeno jako orná půda (viz graf 3). Naopak ostatní plocha, která by měla tvořit majoritní část, tvoří pouze 37 % plochy golfových areálů v Česku.

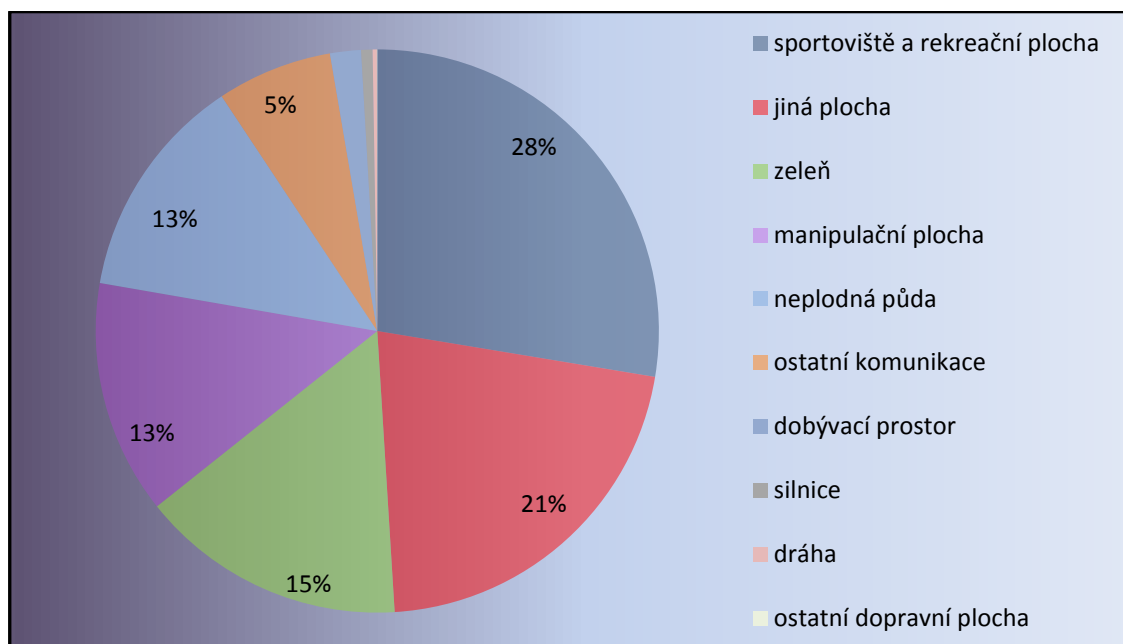
Graf 4: Původní druhy pozemků golfových hřišť v Česku v roce 2013

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

Původní využití se od toho současného neliší tak výrazně, jak bylo očekáváno. Největší podíl (35 %) na ploše pozemků, které byly přetvořeny na golfové hřiště, má orná půda (viz graf 4). Přibližně třetinu plochy zabírá trvalý travní porost a ostatní plocha. Velmi malé podíly zaujímají lesní plochy, vodní plochy, zastavěné plochy, ovocné sady a zahrady.

Graf 5: Původní způsob využití kategorie ostatní plocha u golfových hřišť v Česku v roce 2013

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

Kategorie ostatní plocha je velmi heterogenní kategorií, která je tvořena různými způsoby využití pozemku. Z grafu 5 je zřejmé, že největší podíl (28 %) tvoří sportoviště a rekreační plocha. Zastoupení tohoto způsobu využití je ale velmi ovlivněno staršími hřišti, u kterých nejsou k dispozici záznamy, které by sahaly dostatečně do historie (viz výše). Významný podíl na způsobu využití kategorie ostatní plocha má rovněž jiná plocha, plocha zeleně, manipulační plocha, neplodná půda a ostatní komunikace. Velmi malou část tvoří dobývací prostory (výskyt pouze u hřiště Terasy Ústí nad Labem). Téměř zanedbatelnou část zabírají různé kategorie dopravních ploch (silnice, dráhy, ostatní dopravní plochy).

5.4 Typologie golfových hřišť z různých hledisek

Na typologii golfových hřišť se dá nahlížet z různých hledisek. Základem pro vytváření typologie jsou odlišné charakteristiky golfových areálů v Česku, které byly shromážděny během tvorby databáze hřišť.

Prvním kritériem, které může být použito pro tvorbu typologie, je počet jamek jednotlivých areálů. Podle tohoto kritéria se dají hřiště rozdělit do pěti kategorií. První jsou hřiště, která mají méně než šest jamek. Většinou se jedná o tréninkové jamky nebo o hřiště ve výstavbě. V Česku nejčastější kategorií jsou areály devítijamkové a osmnáctijamkové. Dále se jedná o hřiště sedmadvacetijamková, která jsou v Česku pouze čtyři (Darovanský dvůr, Nová Amerika, Kaskáda a Karlštejn). Poslední kategorii tvoří největší areály – šestatřicetijamkové, do nichž patří pouze dva resorty Čeladná a Konopiště). Kromě počtu jamek by se dala zahrnout rovněž délka jejich dráhy, která ovlivňuje, kolik golfista při hře ujede kilometrů. Ta ale nebyla předmětem zkoumání této práce.

Dalším kritériem je zábor půdy, který vzniká výstavbou golfových areálů. Rovněž podle tohoto kritéria se dají hřiště rozdělit do několika skupin. Do první kategorie bych zařadila hřiště, která mají méně než 20 ha. Jedná se především o hřiště tréninková nebo o menší devítijamková hřiště. Druhou skupinou bych zvolila hřiště, která mají 20-50 ha. Do této kategorie patří ostatní devítijamková hřiště a několik menších osmnáctijamkových. Jako třetí typ bych navrhla hřiště, která mají 50-90 ha. V této kategorii se jedná téměř výhradně o osmnáctijamková hřiště. Poslední kategorií jsou hřiště větší než 90 ha. Patří sem sedm největších osmnáctijamkových hřišť a rovněž všechna hřiště sedmadvacetijamková

a šestatřicetijamková. Je zřejmé, že zábor půdy nezáleží pouze na počtu jamek, ale také na skutečnosti, jak je golfové hřiště projektováno.

Třetím kritériem je průměrná nadmořská výška. Podle nadmořské výšky se dají hřiště rozdělit do různých kategorií. První skupinou bych navrhla hřiště do 200 m n. m. Takových hřišť je v Česku pouze šest, z nichž nejnižší položené se nachází v Litoměřické kotlině. Majoritní část golfových areálů se nachází v nadmořské výšce 200-400 m n. m. Třetí kategorií jsou hřiště v nadmořské výšce 400-600 m n. m., která tvoří druhou největší skupinu. Poslední kategorií tvoří hřiště nad 600 m n. m. Hřiště ve vyšších polohách jsou u nás spíše výjimkou. Nejvýše položené hřiště leží v nadmořské výšce 865 m n. m. Důležitým ukazatelem v případě golfových hřišť je rovněž vertikální členitost terénu, která ukazuje na náročnost golfového hřiště a často s nadmořskou výškou úzce souvisí. Hřiště v nejnižších polohách bývají budovány v rovinném terénu. U takovýchto hřišť je většinou potřeba terén kompletně přemodelovat. Naproti tomu hřiště ve vyšších polohách se často nacházejí ve členitém terénu, kde terénní úpravy nejsou potřeba.

Golfové areály by bylo možné rozčlenit rovněž podle dalších charakteristik. Nejdůležitější z nich pro tuto práci je původní využití území, na kterých byla golfová hřiště vybudována. Vytváření typologie golfových hřišť na základě tohoto kritéria bude námětem další podkapitoly.

5.5 Typologie golfových hřišť podle předchozího využití území

Cílem této podkapitoly je vytvoření typologie golfových hřišť na základě původního využití zasažených ploch. Předchozí využití bylo zjišťováno u všech 5400 parcel, které se nacházejí na území všech golfových hřišť v Česku. U každého hřiště zvláště byl následně zjišťován poměr plochy jednotlivých druhů pozemků a způsobů jejich využití. Z této analýzy následně vzešly tři hlavní kategorie – orná půda, trvalý travní porost a ostatní plocha. Pokud mělo nějaké hřiště jiný převažující druh pozemku, potom se jednalo o malé hřiště, tvořené pouze jednou parcelou (např. golf akademie Větrní s původním využitím pozemku zahrada).

První kategorií jsou hřiště, kde převažuje druh pozemku orná půda, který je ve většině případů doplňován větším podílem trvalého travního porostu. Jednalo se o pozemky zemědělské půdy, které byly trvale zemědělsky obhospodařované, jenž byly doplněny loukami a pastvinami. Celkově bylo výstavbou golfových hřišť v Česku

zabráno 1359 ha orné půdy. Golfové areály zabírají 0,05 % orné půdy Česka (Statistická ročenka České republiky 2012). Hřišť, u kterých převažuje tento druh pozemku, je celkem 28. Vyskytují se v nadmořské výšce do 400 m n. m. Téměř polovina z nich se nachází ve Středočeském kraji. Z hlediska počtu jamek se jedná o velmi heterogenní skupinu. Všechna tato hřiště byla vybudována až po roce 2000.

Druhou skupinu tvoří hřiště, kde převažuje druh pozemku trvalý travní porost, který je doplňován malými podíly orné půdy, ostatní plochy a rovněž lesních porostů. Celkem bylo výstavbou golfových areálů v Česku zabráno 1229 ha luk a pastvin, což představuje 0,12 % celkové rozlohy trvalých travních porostů v Česku (Statistická ročenka České republiky 2012). Tento druh pozemku převažuje rovněž u 28 areálů. Jedná se o mnohem výše položená hřiště, která mají zastoupení téměř ve všech krajích Česka. V této skupině se nachází většina areálů z kategorie nad 600 m n. m. Jedná se výhradně o devítijamkové a osmnáctijamkové areály, jejichž rok vzniku se datuje od 60. let až do současnosti.

Třetí kategorií jsou golfové areály, na jejichž pozemcích převažují ostatní plochy. Jedná se o velmi heterogenní kategorii, která má několik různých způsobů využití. Do této skupiny patří plochy významně antropogenně ovlivněné stejně jako plochy přírodní. Nejvíce jsou v této kategorii zastoupeny plochy sportovní a rekreační, což je ale velmi ovlivněno staršími hřišti (viz výše). Častým převažujícím způsobem využití ostatních ploch jsou rovněž jiné plochy a neplodné půdy. Ostatní plochy jsou doplňovány převážně menšími podíly orné půdy. Výstavbou golfových hřišť bylo zabráno 1756 ha ostatních ploch. Golfovými hřišti bylo zabráno 0,24 % ostatních ploch v Česku. Tento druh pozemku převažuje u 35 golfových hřišť, která se vyskytují v nadmořské výšce do 400 m n. m. Podstatná část z těchto hřišť se nachází v Praze a v Karlovarském kraji. Z hlediska počtu jamek je tato kategorie se zastoupením všech pěti skupin velmi heterogenní.

Poslední skupinou jsou areály, kde jsou výrazným způsobem zastoupeny tři druhy pozemků. Většinou se jedná o ornou půdu, trvalé travní porosty a ostatní plochy. V některých případech je jedna z kategorií nahrazena lesními porosty. V této skupině má největší zastoupení Liberecký kraj. Jde převážně o devítijamkové areály v nadmořské výšce do 500 m n. m. Jedná se povětšinou o hřiště, která vznikla v 90. letech nebo na počátku 21. století.

5.6 Golfová hřiště a daň z nemovitosti

Tato podkapitola se zabývá daní z nemovitosti. Tato daň patří mezi svěřené (výlučné) daně. Jejím příjemcem je tak každá obec, v jejímž katastrálním území se nemovitost nachází. Daň z nemovitosti musí platit každé golfové hřiště na základě rozlohy a druhu svých pozemků (Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013).

Majoritní část hřišť se nachází na pozemcích vedených v katastru nemovitostí jako zemědělská půda, přestože dle územního plánu slouží k jinému účelu. Na základě rozhodnutí o změně využití území (vydávané stavebním úřadem) vyvstává povinnost změnit druh pozemku rovněž na katastru nemovitostí, a to ve lhůtě 30 dnů (Portál veřejné správy: zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky). I přesto ke změně druhu a způsobu využití pozemku u golfových hřišť nedochází. Snažila jsem se proto zjistit na příslušných institucích (Katastrální úřad, Finanční úřad, Stavební úřad), zdali je opravdu povinnost změny ohlašovat. Na Katastrálním úřadu i Stavebním úřadu jsem zjistila, že změny je povinnost ohlásit. Finanční úřad vyžaduje pouze nahlásit změny pozemků převáděných na zastavěnou plochu. U jiných ploch než zastavěných ploch přebírá podklady pro výpočet daně z nemovitosti z listů vlastnictví evidovaných na ČÚZK. Ze zákona tedy vyplývá povinnost změny druhů a způsobů využití pozemku nahlásit, ale zřejmě chybí kontrolní mechanismy, které by nad tímto dohlížely.

Jelikož se majoritní část hřišť nachází na pozemcích vedených jako zemědělská půda, je rovněž důležitá její cena, která je pro každé katastrální území odlišná (Vyhláška 412/2008 Sb. se základními cenami zemědělských pozemků). Ke změně využití území při přestavbě na golfový areál došlo pouze v 6,6 % případů. Cílem této podkapitoly je proto porovnat, o kolik by se lišila daň v porovnání s tím, jaké současné využití hřišť bylo předpokládáno. Pro vytvoření odhadu současného využití území bylo zvoleno 9 hřišť, která vznikla před rokem 1990 a u nichž je předpoklad, že již dříve došlo k vynětí ze zemědělského půdního fondu (viz kapitola 3). Dalším cílem je zjistit, zda je rozdíl v placení daní výrazný a zda toto může být jeden z důvodů, proč nedochází ke změně využití pozemků a proč většina areálů není vedena jako ostatní (převážně sportovní a rekreační) plocha, za kterou se platí mnohem vyšší daň (viz kapitola 3).

Tabulka 3: Rozdíl mezi současnou a hypotetickou daní (extrémní příklady) u golfových hřišť v Česku v roce 2013

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Konopiště	Benešov	53 444	192 892	-139 448
Nová Amerika	Jaroměř	57 090	185 772	-128 682
Ypsilon Golf Resort	Liberec	7 258	123 910	-116 653
Hluboká	Hluboká nad Vltavou	22 349	135 534	-113 185
Kunětická Hora	Dříteč	185 775	141 563	44 213
Sokolov	Dolní Rychnov	184 848	138 494	46 354
Čeladná	Čeladná	226 851	180 388	46 463
Terasy Ústí nad Labem	Ústí nad Labem	206 588	154 316	52 272

Zdroj: *Golfový katalog 2011, Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013, vlastní zpracování*

Tabulka v příloze 2 ukazuje, kolik jednotlivá hřiště platí daň v současné době a kolik by měla platit dle modelového příkladu (hypotetická daň). V celkovém součtu platí všechny areály přibližně 4,7 mil. Kč za rok. Hypotetická daň by ale měla být 7,1 mil. Kč, což je nárůst přibližně o 50 %. Právě tento enormní nárůst může poskytovat jedno z možných vysvětlení, proč nedochází ke změnám využití území a proč na velké části hřišť stále nalezneme v katastru nemovitostí zemědělskou půdu, na kterou se dají rovněž čerpat dotace.

V tabulce 3 vidíme největší záporné rozdíly u hřišť Konopiště, Nová Amerika a Ypsilon Golf Resort, kde je více než 90 % území golfového hřiště vedeno v katastru nemovitostí jako zemědělská půda. Naopak více než by dle modelového příkladu měli, platí např. Terasy Ústí nad Labem, Čeladná, Sokolov nebo Kunětická hora. Kromě Čeladné se jedná o areály, které byly vybudovány na rekultivované ploše. Kategorie využití ostatní plocha tak má ještě větší zastoupení než dle modelového příkladu.

5.7 Lokalita vhodná pro budování golfového hřiště

Výstavba golfových areálů v Česku bude nejspíš nadále pokračovat, i když v budoucnu pravděpodobně dojde ke zpomalení trendu z posledních let (graf 1). Z tohoto důvodu se v této podkapitole pokusím obecně navrhnout území vhodné pro budování golfových hřišť. Cílem je, aby měla hřiště co nejmenší negativní vliv na krajinu a aby byla společností vnímána pozitivně.

Golfová hřiště v Česku jsou v současné době budována přibližně ze třetiny na orné půdě, ze třetiny na trvalém travním porostu a zbývající třetinu tvoří ostatní plochy. Tento poměr není ideální, protože dvě třetiny hřišť tak vznikají na místě zemědělské půdy. K budování golfových areálů jsou vhodné ostatní plochy, ale pouze některé ze způsobů využití této kategorie (např. neplodná půda, skládka nebo dobývací prostor).

Jednou z nejlepších možností pro vznik nového golfového hřiště je rekultivace území. Rekultivace jsou postupné a dlouhodobé prostředky k zahlazení vlivu lidské (např. hornické) činnosti s cílem obnovit funkční prvky krajiny, obnovit krajinný ráz a dosáhnout maximální diverzity a estetické hodnoty krajiny (Leitgeb 2010). V Česku již v současné době nalezneme několik příkladů vzniku takovýchto hřišť. Ale stále se jedná pouze o několik výjimečných případů, ze kterých by se postupně mohl stát vývojový trend.

Dříve nevyužívané lokality se díky rekultivačním projektům přetvářejí na sportovní a rekreační zóny. Golfové hřiště je jednou z variant využití území zasažených těžbou uhlí. V Česku se jedná např. o Golf Resort Lipiny a golfové hřiště Sokolov (viz obrázek 7). Golfový areál Lipiny vybuodovala těžební společnost OKD v industriální krajině mezi doły Karviná a Darkov (Golf Lipiny 2013). Golfový areál v Sokolově vyrostl na výsypce bývalého hnědouhelného povrchového dolu Silvestr (Procházka 2007, Golf Sokolov, a. s. 2009). Na obou místech vznikly přírodní areály s osmnáctijamkovými hřišti.

Obrázek 7: Výsypka lomu Silvestr zrehabilitovaná na golfové hřiště v roce 2005

Zdroj: Golf Sokolov 2013

Dalším příkladem je rekultivace území na místě bývalých skládek komunálního odpadu. Příklady takovýchto hřišť v Česku jsou Trhový Štěpánov nebo pražská hřiště Hostivař a Hodkovičky. Golfové hřiště Hodkovičky se nachází v záplavovém území řeky Vltavy na území bývalých skládek, černých skládek ale i stavebních dvorů (Svobodová 2011). Golfové hřiště Hostivař bylo vybudováno v území, které dříve bývalo místem největších navážek odpadu a suti v Praze (Procházka 2007). Příkladem hřiště postaveného na skládce komunálního odpadu je rovněž Atrium Golf Club v Trhovém Štěpánově (Růžičková Höfferová 2012).

Poměrně ojedinělý je projekt Golf Resortu Kunětická hora, který vznikl na bývalých úložištích popílku elektrárny Opatovice u Dříteče. Terén se tvaroval pouze z navezeného popílku, nebyla použita žádná zemina (Procházka 2007). Golfový areál ve Staré Boleslavi byl vybudován na území dotčeném těžbou šterkopísků. Posledním příkladem rekultivace dříve nevyužívaných ploch je golfové hřiště Kotlina u Terezína. V tomto případě byly ke stavbě golfového areálu využity dříve zanedbané plochy vojenského výcvikového prostoru (Krainová 2012).

Obrázek 8: Zaplavený areál golfového hřiště v Hodkovičkách v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření 2013

Dříve nevyužívané plochy, které byly v minulosti značně poškozeny lidskou činností, jsou ideálním místem pro vznik nového golfového hřiště. Pokud už hřiště nemůže na takovýchto plochách vzniknout, je vhodné budování na méně úrodné a obtížně obdělávatelné orné půdě, zejména v kombinaci s lokalizací u sídel (Ústav tvorby a ochrany krajiny 2013) nebo na ostatní ploše se způsobem využití neplodná půda. Žádoucí je rovněž budování v záplavových oblastech (viz obrázek 8). Říční nivy nejsou vhodné pro zástavbu, naopak jsou vhodné pro různé formy sportovního využití. V případě golfových hřišť je ale potřeba regulovat množství umělých hnojiv, která jsou používána a v případě zaplavení by mohla znečistit řeku. Ideální rovněž je, pokud zvolená lokalita poskytuje mírně zvlněný reliéf, v němž nejsou potřeba četné terénní úpravy a nevytváří se tak nepřirozené terénní stupně (Šantrůčková 2011). Příkladem takovýchto hřišť jsou obě modelové lokality – Kynžvart a Čertovo Břemeno.

6. Případové studie

Kapitola Případové studie se zabývá konkrétními příklady dvou golfových hřišť. Jedná se o dvě typologicky odlišná osmnáctijamková hřiště. První část je věnována golfovému areálu Kynžvart, druhá část se věnuje golfovému hřišti Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty. Golfové hřiště Kynžvart jsem si vybrala, protože jsem dostala možnost spolupracovat na projektu Výzkumného ústavu pro krajinu a okrasné zahradnictví, který se zabývá zhodnocením a trvalým využitím památek zahradního umění v modelové lokalitě parku Kynžvart, jenž byl v roce 2009 přetvořen na golfové hřiště. Pro porovnání s Golf Clubem Kynžvart jsem zvolila typologicky odlišné golfové hřiště Čertovo Břemeno, které se nachází na místě zemědělské půdy. Obě tato hřiště byla dokončena v roce 2009.

6.1 Kynžvart

Tato kapitola pojednává o golfovém areálu Kynžvart a je strukturována do čtyř podkapitol. V první části je popsána geografická poloha blízké obce. Rovněž je nastíněna její historie a transformace na lázeňské město. Další část se věnuje historii zámku a zámeckého parku, v němž je golfové hřiště vybudováno. Třetí podkapitola se zabývá výstavbou golfového areálu a věnuje se rovněž jeho charakteristikám z různých hledisek. Poslední podkapitola prezentuje výsledky terénního průzkumu.

6.1.1 Historie a geografická poloha obce

Golfové hřiště Kynžvart se rozkládá na západ od stejnojmenné obce. Lázně Kynžvart leží v Karlovarském kraji, v okrese Cheb, uprostřed trojúhelníku lázeňských měst Karlovy Vary, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně. Obec leží v podhorské oblasti na jihozápadním okraji Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les v nadmořské výšce 700-730 m n. m. Město se nachází poblíž hranic s Německem v těsné blízkosti spolkové země Bavorsko. Rozkládá se na ploše 3 258 ha (Základní údaje podle měst v Karlovarském kraji k 31. 12. 2011), k trvalému pobytu je zde přihlášeno 1 482 obyvatel (Bilance počtu obyvatel ve městech Karlovarského kraje v roce 2011). Lázně Kynžvart patří k českým městům s nejmenším počtem obyvatel. Dominantou města je lázeňský komplex a rovněž zrekonstruovaný renesanční

zámek s přilehlým parkem, v němž se rozkládá golfový areál (Oficiální stránky města Lázně Kynžvart 2013).

Město Lázně Kynžvart bylo založeno ve 13. století jako osada v blízkosti pohraničního hradu. Od roku 1630 byla obec majetkem šlechtického rodu Metternichů (Oficiální stránky města Lázně Kynžvart 2013). Lázněmi se Kynžvart stal až na konci 19. století, kdy byly objeveny první minerální prameny. K léčbě přispívají místní unikátní klimatické podmínky. Svahy obrácené k jihu a jihozápadu mají za následek delší sluneční svit a navíc jsou chráněny Slavkovským lesem před severními větry. Důležitá je rovněž poloha těsně nad hranicí přízemních mlh. Poslední významné kritérium, které přispívá k těmto unikátním klimatickým podmínkám, je stálá a vysoká vlhkost vzduchu, která je způsobena blízkostí hustých smíšených lesů. Od roku 1950 se Kynžvart specializuje výhradně na léčbu dětí (Sdružení lázeňských míst České republiky 2013).

6.1.2 Zámek a zámecký park

Golfové hřiště Kynžvart se nachází v areálu zámeckého parku Kynžvart a jeho bezprostředním okolí. Historie zámku je spojena se šlechtickým rodem Metternichů, kteří nechali přestavět původní zámek z 16. století a nechali kolem něj vybudovat lesopark. Do majetku tohoto šlechtického rodu patřilo kynžvartské panství až do roku 1945, poté byl zámek zestátněn. Od roku 1976 byl zámek zcela uzavřen a vystěhován. Hlavní příčinou bylo napadení podlah houbou způsobující hnilobu dřeva – dřevomorkou. V roce 1998 začala rozsáhlá dvouletá rekonstrukce, jež byla financována z fondů Evropské unie. Zámek byl následně v plném rozsahu zpřístupněn a od té doby patří k nejnavštěvovanějším památkám Karlovarského kraje (Návštěvnost turistických cílů v Česku 2011). V roce 2002 byla tato rekonstrukce oceněna organizací Europa Nostra medailí za ochranu kulturního dědictví (Národní památkový ústav – zámek Kynžvart 2013). Zámecký park, na jehož území se nachází současný golfový areál, od počátku 20. století chátral (viz obrázek 9 vlevo). Jeho část byla poničena zalesňováním. Po 2. světové válce pokračovala devastace spontánními nálety plevelných stromů a keřů – zarůstaly cesty. Zámek i přilehlý park se na konci 20. století dostaly do správy Národního památkového ústavu (NPÚ) v Lokti (Zámek Kynžvart – historie 2013), který se ale zpočátku o zchátralý park nestaral. K úpravě zanedbaného parku došlo až v souvislosti s výstavbou golfového areálu (viz obrázek 9 vpravo).

Obrázek 9: Pohled přes jezírko a zámecký park na zámek Kynžvart v letech 1967 a 2012

Zdroj: *Historické fotografie - zámek Lázně Kynžvart 2013 (vlevo), vlastní šetření 2012 (vpravo)*

6.1.3 Výstavba a charakteristika golfového areálu

Projekt a povolení pro stavbu mistrovského osmnáctijamkového hřiště pochází z poloviny 90. let. K jeho realizaci ale nedošlo kvůli nedostatku finančních prostředků původního investora. Výstavba na pronajatých pozemcích NPÚ v Lokti začala s novým investorem (společnost Bohemia Golf and Country Invest) až o deset let později (Kalová 2010). Hřiště bylo dokončeno v roce 2009. Stavba se z části nachází ve II. zóně Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les a rovněž v ochranném pásmu II. stupně přírodních léčivých zdrojů. Část pozemků je vedena jako národní kulturní památka, ostatní dotčené pozemky jsou zapsány jako kulturní památka (Stavby Karlovarského kraje 2013). Jelikož se jedná o velmi cenné území, bylo obtížné splnit všechny podmínky NPÚ za jakých bude možné golf v zámeckém parku provozovat. Jejich splněním byl podmíněn podpis nájemní smlouvy. Hřiště bylo zkolaudováno v roce 2011, v témže roce byla podepsána rovněž nájemní smlouva. Tímto byl dokončen záměr investora a NPÚ se zasloužil o to, aby nebyla dotčena památková hodnota zámeckého parku v Kynžvartu (Kalová 2011).

Území lesoparku, které bylo stavbou golfového hřiště dotčeno, poskytuje vhodný zvlněný reliéf. Z tohoto důvodu byly prováděny pouze minimální terénní úpravy. Nebylo potřeba velkých přesunů zeminy mezi jednotlivými jamkami (Stavby Karlovarského kraje 2013). Golfové hřiště Kynžvart bylo vybudováno ve formě

tzv. parklandu – volná příroda se zde prolíná s udržovaným parkovým terénem. Na obrázku 10 je patrný jak udržovaný parkový terén, tak volná příroda. Šipka na obrázku 10 označuje žluté kolíky s černým pruhem, které vymezují biozónu. V těchto lokalitách platí zákaz vstupu a hry (Golf Club Kynžvart 2013). Golfové hřiště je nenásilně zasazeno do okolní krajiny a mnohdy poskytuje nádherné výhledy do okolí.

Obrázek 10: Golfové hřiště Kynžvart a okolí v roce 2012

Zdroj: vlastní šetření 2012

Poznámka: Žlutý kolík s černým pruhem, který označuje biozónu, je vyznačen šipkou

Golf Club Kynžvart je jedním z nejmladších golfových klubů v Česku a vůbec nejmladším klubem v Karlovarském kraji. Celý areál byl budován v letech 2004-2009. Z důvodu nesplnění všech stanovených podmínek došlo k podepsání nájemní smlouvy s NPÚ až v roce 2011. Jedná se o osmnáctijamkové hřiště, kterých je v Česku okolo čtyřiceti. Kynžvart se mezi nimi s rozlohou téměř 100 ha řadí k nejrozlehlejším. K areálu patří rovněž driving range, což je tréninkový prostor pro nácvik golfového švihů (Svobodová 2011), který je výměrou největší ze všech českých hřišť (Golf Club Kynžvart 2013). Polygon golfového hřiště Kynžvart byl vymezen jako celý areál, který zahrnuje jak samotné golfové hřiště včetně driving range, tak zázemí golfového hřiště (klubovnu atd.) a všechny lesní plochy uvnitř areálu (viz obrázek 11). Z obrázku 11 je rovněž zřejmé rozmístění jednotlivých jamek uvnitř takto vymezeného areálu.

Nadmořská výška se uvnitř areálu v takto zvlněném reliéfu pohybuje v rozmezí 570-630 m n. m. Mezi další služby, které golfové hřiště nabízí, patří restaurace, kavárna a rovněž ubytování v hotelu přímo u klubovny nebo v hotelu v nedaleké obci. Poplatek za hru (green fee) se pohybuje od 390 do 790 Kč u devítijamkových okruhů a od 880 do 1390 Kč při odehrání celého osmnáctijamkového hřiště.

Obrázek 11: Plánek golfového hřiště Kynžvart v roce 2012

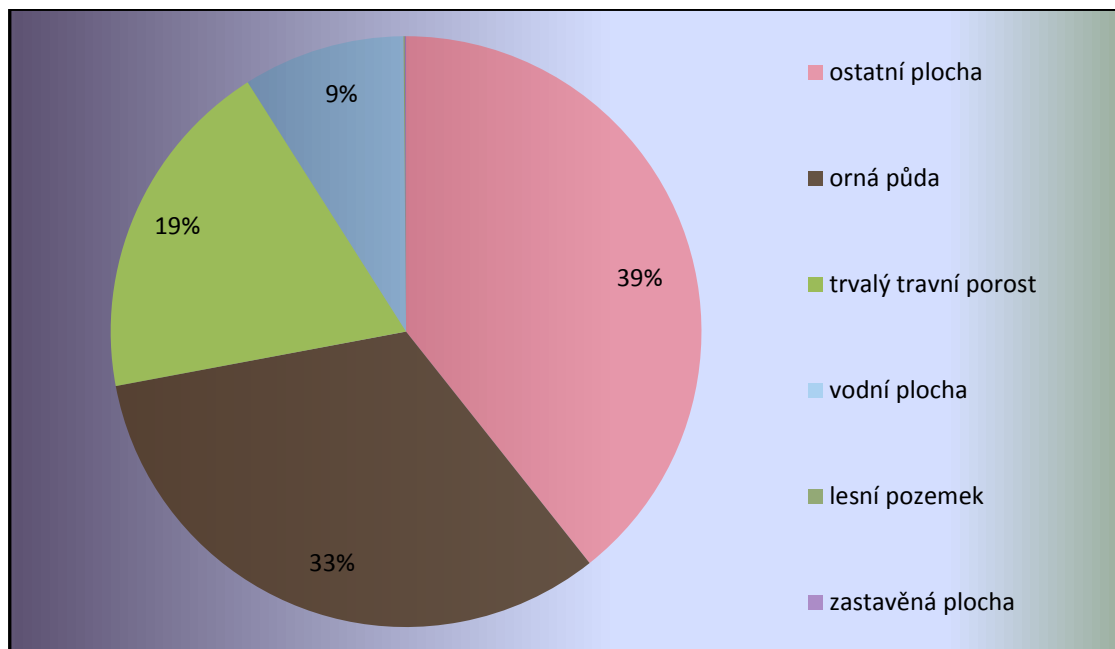
Zdroj: Golf Club Kynžvart 2013, vlastní úprava

6.1.4 Využití ploch golfového hřiště Kynžvart

Golfové hřiště Kynžvart vzniklo v zámeckém parku. Tento areál tvoří celkem 66 parcel, které se nacházejí v jednom katastrálním území. U všech těchto parcel byly v katastru nemovitostí dostupné údaje před vznikem hřiště, přesto nedošlo u žádné parcely ke změně využití území v souvislosti s výstavbou tohoto golfového areálu. Graf 6 je tudíž stejný jak pro původní využití, tak pro využití současné. Tento areál je typickým příkladem čtvrté typologické kategorie. V této kategorii jsou výrazným způsobem zastoupeny tři druhy pozemků. V případě Kynžvartu se jedná převážně o ostatní plochu, která tvoří 39 %. Její majoritní část (88 %) tvoří plochy zeleně, což je zřejmě ovlivněno výskytem velkých ploch biozón. Přibližně třetinu plochy zabírá orná půda. Podstatnou

část (19 %) rovněž tvoří trvalý travní porost. Oproti ostatním hřištím tvoří významnou část i vodní plochy, z nichž převládají plochy zamokřené.

Graf 6: Současné (minulé) využití ploch golfového hřiště Kynžvart v roce 2013

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

6.1.5 Terénní průzkum

Průzkum v Lázních Kynžvart probíhal jak v samotné obci, tak v celém areálu golfového hřiště v září a v říjnu 2012. Co se týká šetření v obci, byly prováděny řízené rozhovory se zástupci dotčené obce. Konkrétně se jednalo o starostu města a o ředitele odboru výstavby. Cílem těchto rozhovorů bylo zjistit, jakou formou probíhá spolupráce mezi obcí a vedením golfového hřiště, jestli má golf podporu ze strany města a zda má tento sport pro obec nějaký přínos. Ze strany města měl golf od začátku podporu. Pokud byla potřeba nějaká forma spolupráce, zastupitelstvo vyšlo vstříc. V současné době je občanům, kteří mají trvalý pobyt v Lázních Kynžvart, poskytována sleva na green fee, děti do 15 let mají jedenkrát týdně zdarma golfovou akademii. Jiné formy spolupráce neprobíhají. V obci např. není jediná informační tabule ani jiná zmínka o přítomnosti golfového areálu v zámeckém parku. Dopravní značení upozorňuje pouze na zámek (viz obrázek 12 vlevo). Ani na komunikaci I. třídy číslo 21, která je hlavní příjezdovou cestou ze směru od Mariánských Lázní i ze směru od Chebu a od německých hranic, není značení ideální. Ve směru od Mariánských Lázní je směřovaný zámek Kynžvart i blízký golfový areál (viz obrázek 12 uprostřed), ale ve směru od Chebu a Spolkové

republiky Německo upozornění na golfové hřiště nenajdeme (viz obrázek 12 vpravo). Je to trochu zarážející z toho pohledu, že 50 % návštěvníků hřiště tvoří němečtí golfisté.

Přínosy hřiště pro obec nejsou tak velké. Zázemí hřiště se nachází u zámku, který je vzdálen asi dva kilometry od zastavěné části obce. Obec tak navštíví jen velmi malá část golfistů a rovněž malá část golfistů ji využije k ubytování. Nevýhodou je také fakt, že se místní lázně specializují výhradně na dětskou léčbu. V případě přítomnosti lázní pro dospělé by přínosy golfistů pro obec byly výrazně vyšší. Hlavním přínosem pro obec je tak zkulturnění části jejího katastru a údržba zámeckého lesoparku.

Obrázek 12: Informační tabule směřující na zámek a golfové hřiště v obci Lázně Kynžvart a okolí v roce 2012

Zdroj: vlastní šetření 2012

Dalším z dílčích cílů terénního šetření bylo zjistit, jak vnímají hřiště místní obyvatelé. V počátcích realizace projektu veřejnost s výstavbou hřiště poblíž zámku Kynžvart příliš nesouhlasila. Investor proto uspořádal setkání s místními občany, kde jim vysvětlil, jak bude probíhat realizace projektu a jaké změny budou v lesoparku provedeny. V současné době již převládá pozitivní názor na výstavbu tohoto areálu. Dle mého šetření v obci jsou lidé rádi, že se zchátralý park revitalizoval a že se o něj kontinuálně někdo stará. Negativní názor na golfové hřiště měla pouze minoritní část respondentů. Hlavním důvodem bylo pokácení části starých stromů v parku. Pozitivní vnímání hřiště je ovlivněno také skutečností, že se nejedná o uzavřený golfový areál. Veřejnosti je umožněn pohyb v lesoparku po všech cestách.

Jedním z dílčích cílů terénního šetření bylo rovněž zjistit, zda má vznik golfového hřiště vliv na ubytovací zařízení v obci. Ve městě se nachází několik penzionů, které nejsou přítomností golfového areálu příliš ovlivněny. Mezi jejich

klientelou převládají cyklisté a turisté, golfisté tvoří pouze zanedbatelnou část. Na náměstí se nachází jediný hotel v obci. Tento hotel se nachází dva kilometry od zázemí golfového hřiště, proto se v něm ubytuje méně golfistů. Výhodou zámeckého parku Kynžvart je ubytování v nově zrekonstruovaném hotelu vedle klubovny, kterou golfisté hojně využívají. Ty, pro které není vzdálenost ubytování od hřiště problém, využívají ubytování spíše v nedalekých Mariánských Lázních, kde si mohou vybrat z mnoha ubytovacích kapacit.

Posledním cílem terénního šetření bylo zjistit, zda dochází k nějaké formě spolupráce s ostatními golfovými hřišti. Golf Club Kynžvart se účastní programu Benefit M18. Dvanáct osmnáctijamkových golfových resortů, které se účastní tohoto programu, poskytuje svým členům za poplatek 2200 Kč možnost hry se slevou 50 % z výše aktuálního fee v průběhu celé sezóny. Spolupráce dále probíhá s Golf Clubem Fahrenbach v Německu, který je vzdálen 60 km a rovněž s ostatními resorty v Karlovarském kraji (osm z devíti golfových areálů se nachází do vzdálenosti 50 km).

6.2 Čertovo Břemeno

Tato kapitola pojednává o golfovém areálu Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty, jenž byl vybudován na místě zemědělské půdy. Je strukturována do čtyř podkapitol. V první části je popsána geografická poloha blízké obce a rovněž je nastíněna její historie. Další část se věnuje lokalitě, ve které bylo golfové hřiště vybudováno. Třetí podkapitola se zabývá výstavbou golfového areálu a také budováním architektonicky jedinečné golfové klubovny, která byla oceněna titulem Stavba roku 2011. Tato část se rovněž z různých hledisek věnuje charakteristikám golfového hřiště. Poslední podkapitola prezentuje výsledky terénního průzkumu.

6.2.1 Historie a geografická poloha obce

Golfové hřiště Čertovo Břemeno se rozkládá na západ od Aleniny Lhoty (obrázek 16). Jedná se o malou osadu, kde se v současné době nachází pouze několik starších usedlostí. Tato osada je součástí obce Jistebnice, od které je vzdálena přibližně 5 km. Alenina Lhota se nachází v Jihočeském kraji, v okrese Tábor a je vzdálena asi 20 km severozápadním směrem od tohoto okresního města. Obec leží uprostřed přírodního parku Jistebnická vrchovina v nadmořské výšce 625 m n. m. Alenina Lhota leží v katastrálním území Cunkov, které má rozlohu 345 ha. Celá obec Jistebnice se

rozkládá na ploše 5 797 ha (Veřejná databáze ČSÚ 2013). Ve městě Jistebnice žije 2 004 obyvatel, z toho 7 jich je přihlášeno k trvalému pobytu v osadě Alenina Lhota (Bilance obyvatelstva ve městech Jihočeského kraje v roce 2012). Na území obce Jistebnice se nachází několik kulturních památek. Jedná se o poutní kostel sv. Máří Magdaleny s křížovou cestou a rovněž o zbytky středověké tvrze a zámek na jihovýchodním okraji obce, které jsou obklopeny rozsáhlým anglickým parkem (Pešková 2007).

První zmínka o osadě Alenina Lhota pochází z roku 1379, kdy je připomínána jako příslušenství hradu Příběnice. Již v roce 1380 patřila osada k Jistebnici. Současný název Alenina Lhota je poprvé zmíněn v zápisech z berní ruly z roku 1654. První zmínky o obci Jistebnice pochází z roku 1262, kdy byla jako trhová ves v držení Rožmberků, kteří zde postavili tvrz. V 15. století v době husitských bouří odešlo mnoho jistebnických občanů do nově založeného Tábora. V roce 1537 prodali dědici tvrz, Jistebnici a poddanské vsi městu Táboru. Poté byla Jistebnice tři století v rukou Lobkoviců (do roku 1829), kteří majetek prodali Janu Nádhernému z Borotína, po němž držel panství Otmar Nádherný. Rod Nádherných z Borotína zde vybudoval v 19. století zámek obklopený rozsáhlým anglickým parkem, jenž později vlastnil Robert Scholle. Od poloviny 20. století byl zámek několik desetiletí užíván československou armádou. Po roce 1990 byl v restituci navrácen synovi Petra Scholleho ve značně zchátralém stavu. V současné době je zámek pro veřejnost nepřístupný a je společně s gotickou tvrzí na prodej. 17. Října 2011 byl obci Jistebnice navrácen status města (Oficiální stránky města Jistebnice 2013).

6.2.2 Areál golfového hřiště

Golfové hřiště Čertovo Břemeno leží v přírodním parku Jistebnická vrchovina, který byl zřízen pro ochranu zdejší kopcovité krajiny. Hlavní antropogenní aktivitou je zde extenzivní zemědělství. Areál golfového hřiště se nachází v původně kulturní, zemědělsky obhospodařované krajině s hojnými skalními útvary. Jednalo se převážně o zatravněnou plochu, která byla využívána jako kulturní louka. Vhodný terén v golfovém areálu umožnil stavbu hřiště bez větších terénních úprav. Přirozenou součástí hřiště se staly stávající stromové a keřové porosty, které byly doplněny dalšími autochtonními dřevinami (Pešková 2007).

Obrázek 13: Pohled přes hladinu Dražského rybníka na areál golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření 2013

V areálu byly částečně zachovány původní cesty. Převážná většina cest je betonových, což nepůsobí tak pěkně jako v Kynžvartu, kde jsou nové cesty zpevněny pískem. Na rozdíl od Golf Clubu Kynžvart zde není umožněn volný pohyb osob v celém areálu. Golfové hřiště Čertovo břemeno je typem tzv. přírodního hřiště, které je citlivě usazeno do krajiny (viz obrázek 13). Při provozu je potřeba závlahové vody minimální a minimálně jsou rovněž využívána hnojiva a pesticidy (Pešková 2007).

6.2.3 Výstavba a charakteristika golfového areálu

Golf klub Čertovo Břemeno byl založen v roce 2001. První etapa – výstavba devítijamkového hřiště – byla dokončena v červnu 2002. Postavena byla rovněž recepce, cvičné louky, putting a chipping green. Chipping green je cvičný green s několika jamkami pro nácvik krátkých přihrávek k jamce (Slovník golfových pojmů 2013). Putt je rána v jamkovišti (Svobodová 2011). Záměrem investora bylo vybudovat osmnáctijamkové hřiště. Dostavba dalších devíti jamek probíhala v letech 2008 – 2009.

Obrázek 14: Klubovna golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření 2013

Od sezóny 2009 je osmnáctijamkové hřiště v plném provozu (Golf Klub Čertovo Břemeno 2013).

V letech 2010 – 2011 byla vybudována klubovna, která pro hráče poskytuje komfort a výborné podmínky a zároveň se jedná o velmi zdařilé dílo české sportovní architektury (viz obrázek 14). Tato golfová klubovna byla oceněna titulem Stavba roku 2011 a rovněž titulem Vynikající betonová stavba roku. Snahou projektanta bylo navrhnout klubovnu, která splyne s místní přírodou. Budova klubovny je ukryta do pozvolného zatravněného kopečku, jehož jižní strana se otevírá do mírného údolí s výhledem na blízký rybník a krajinu České Sibiře. Stavba byla budována z velké části z přírodních materiálů, jejichž hlavní složku tvoří dřevo a obrovské balvany, jež byly vyvaleny při výkopu (Zázvorka 2012).

Obrázek 15: Plánek golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013

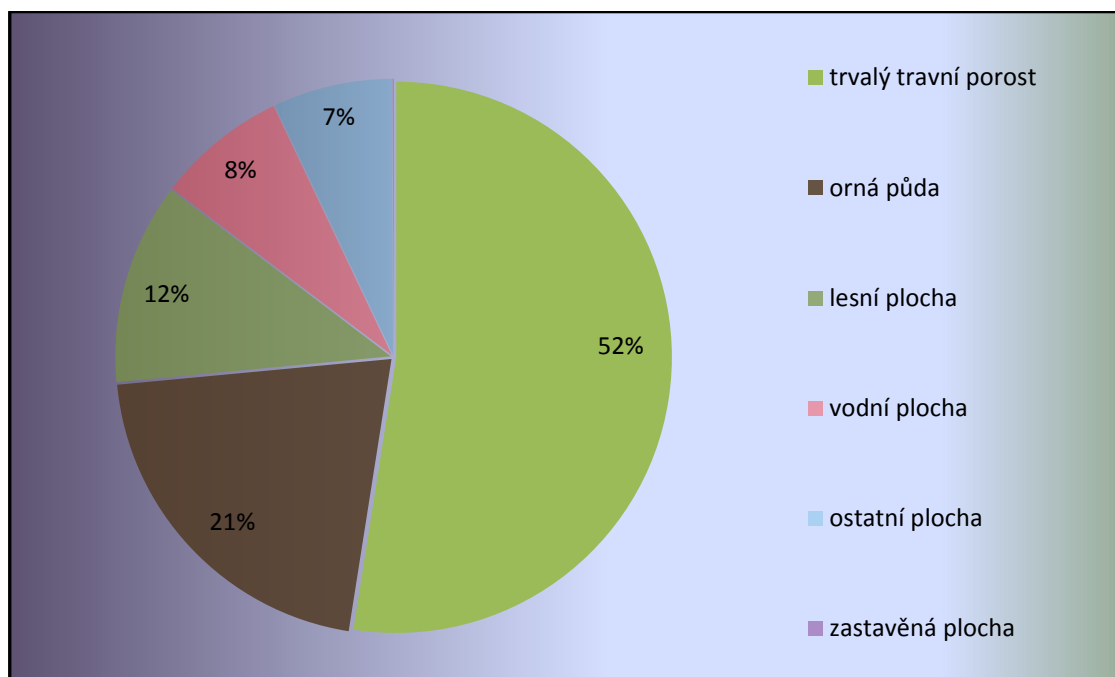
Zdroj: *Golf Klub Čertovo Břemeno 2013, vlastní zpracování*

Golf klub Čertovo Břemeno byl založen již v roce 2001. Jedná se o jedno z mnoha osmnáctijamkových českých hřišť, které bylo budováno ve dvou etapách. Prvních devět jamek bylo uvedeno do provozu v roce 2002, kompletní osmnáctijamkové hřiště bylo dokončeno v roce 2009. Mezi osmnáctijamkovými českými hřišti se s rozlohou přibližně 36 ha řadí k nejmenším. Polygon golfového hřiště byl vymezen jako celý areál, který zahrnuje kromě samotného golfového hřiště taktéž cvičnou louku, putting a chipping green a rovněž klubovnu. Do areálu hřiště byly začleněny i pozemky plnící funkci lesa a rovněž rybník Ježek, který je největší vodní plochou v areálu (viz obrázek 15). Tento rybník není ve vlastnictví Golf Čertovo Břemeno s.r.o., přesto do golfového areálu patří. Běžné hospodaření na rybníku je provozovatelem hřiště umožněno. Z obrázku 15 je rovněž zřejmé rozmístění jamek uvnitř takto vymezeného areálu. Terén v areálu golfového hřiště je mírně zvlněný. Nejnižší bod (615 m n. m) je tvořen hladinou Dražského rybníka, nejvyšší bod se nachází v nadmořské výšce 680 m n. m. Mezi další služby, které golfové hřiště nabízí, patří restaurace, konferenční salónek a bar (Zázvorka 2012). Green fee se pohybuje od 500 do 600 Kč při odehrání devíti jamek a od 600 do 900 Kč při odehrání celého osmnáctijamkového hřiště. Obě hodnoty se v porovnání s dalšími českými hřišti pohybují okolo průměru. Maximální denní návštěvnost je 70 – 80 návštěvníků, pro něž je kapacita parkoviště podél komunikace dostačující.

6.2.4 Využití ploch golfového hřiště Čertovo Břemeno

Golfové hřiště Čertovo Břemeno bylo vybudováno převážně na místě zemědělské půdy. Tento areál tvoří celkem 90 parcel, které se nacházejí ve dvou katastrálních územích. U větší části parcel byly údaje dostupné před rokem vzniku hřiště, přesto došlo ke změně využití území pouze u 10 % z celkové výměry hřiště. Tyto změny se týkaly výhradně přeměny lesních ploch na trvalý travní porost. Graf 7 udává původní využití území v golfovém areálu Čertovo Břemeno. Tento areál je typickým příkladem druhé typologické skupiny, kterou tvoří hřiště, kde převažuje trvalý travní porost. V případě Čertova Břemene zabírá tento druh pozemku 52 % území a je doplňován významným podílem orné půdy (21 %) a lesních ploch (12 %).

Graf 7: Původní využití ploch golfového hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013

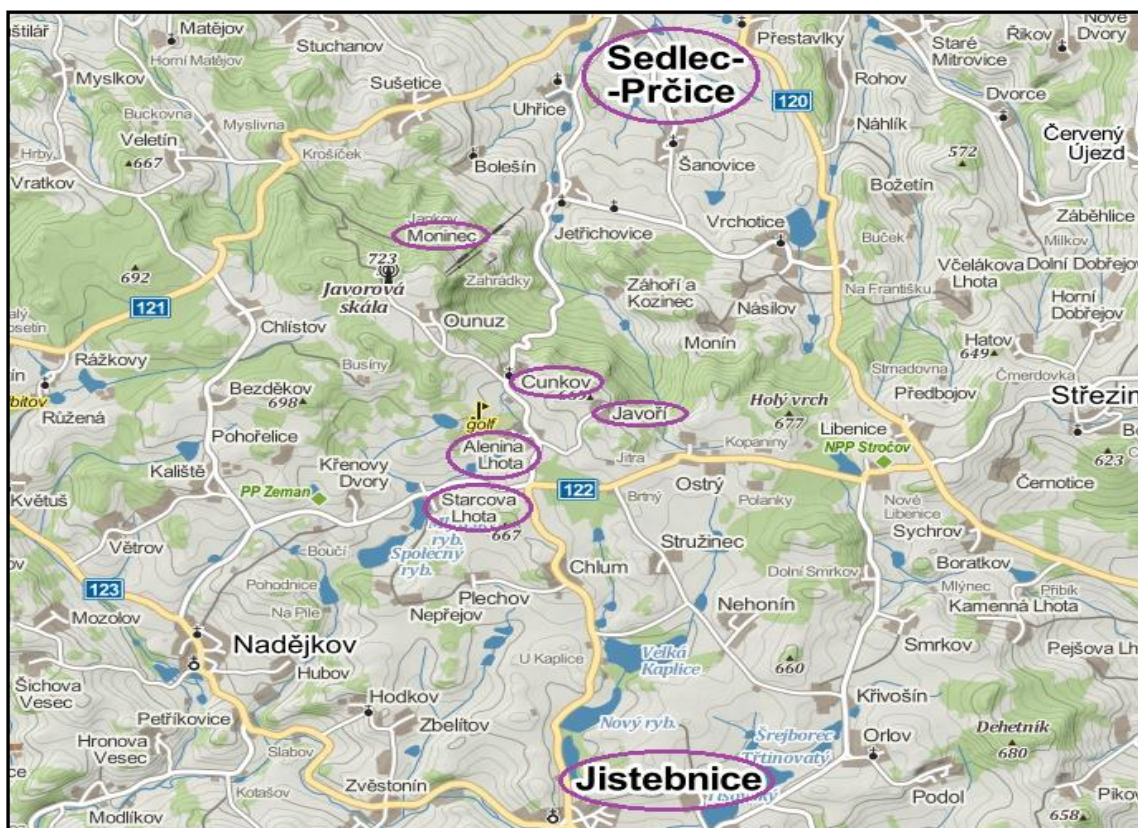

Zdroj: ČÚZK, vlastní zpracování

6.2.5 Terénní průzkum

Průzkum probíhal v golfovém areálu Čertovo břemeno a jeho okolí v dubnu 2013. Dílčím cílem terénního šetření bylo zjistit, jak vnímají výstavbu golfového hřiště místní obyvatelé. Neformální rozhovory s občany probíhaly ve čtyřech nejbližších osadách – Starcově Lhotě, Alenině Lhotě, Cunkově a Javoří (viz obrázek 16), které byly výstavbou golfového areálu nejvíce dotčeny.

Obrázek 16: Golfové hřiště Čertovo břemeno a jeho okolí v roce 2013

Zdroj: *Mapy.cz*

Poznámka: *Obce, na které je odkazováno, jsou vyznačeny fialovou elipsou*

V současné době převládá na výstavbu tohoto areálu pozitivní názor. Lidé jsou rádi, že se jedná o přírodní hřiště, které citlivě zapadá do místní krajiny. Jedná se převážně o chataře, které přítomnost golfového areálu příliš neovlivňuje. Negativní názor na golfové hřiště měla pouze minoritní část respondentů. Hlavním důvodem bylo, že takovýto areál do zdejší krajiny nepatří.

Dalším z dílčích cílů terénního šetření bylo rovněž zjistit, zda má vznik golfového hřiště vliv na ubytovací zařízení v okolních obcích. V těsné blízkosti golfového areálu v obci Cunkov (viz obrázek 16) se nachází penzion, který ale není golfisty tolik využíván. Golfisté nejčastěji využívají partnerské hotely a penziony golfového klubu, kde mají možnost ubytování za zvýhodněných podmínek. Taková ubytovací zařízení jsou celkem čtyři. V nedalekém Monínci (viz obrázek 16), v šest kilometrů vzdáleném městě Sedlec-Prčice a dva hotely ve dvacet kilometrů vzdáleném Táboře. Tyto dva hotely nabízí svým hostům rovněž golfové balíčky, které jsou doplněny wellness službami.

Posledním cílem terénního šetření bylo zjistit, zda dochází k nějaké formě spolupráce s ostatními golfovými hřišti. Golfový areál Čertovo Břemeno nabízí

reciproční slevy. Členům Golf Clubu Čertovo Břemeno jsou poskytovány slevy 20-25 % v osmi dalších golfových areálech. Jedná se převážně o areály v Jihočeském kraji, ale v nabídce jsou i přes 200 km vzdálené areály Malevil v Libereckém kraji a Nová Amerika v Královéhradeckém kraji. Členům těchto golfových klubů jsou rovněž poskytovány slevy na golfovém hřišti Čertovo Břemeno.

Obrázek 17: Informační tabule směřující na golfové hřiště Čertovo Břemeno v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření 2013

Značení golfového hřiště pomocí informačních cedulí je ve srovnání s golfovým areálem Kynžvart mnohem lepší. Dopravní značení upozorňující na golfový areál najdeme na náměstí v Sedleci-Prčicích (viz obrázek 17 vlevo a obrázek 16). Cestou ke golfovému areálu po komunikaci III. třídy přes obce Jetřichovice a Cunkov (obrázek 16) se nachází ještě několik dalších cedulí (viz obrázek 17 uprostřed). Na náměstí v Jistebnici, jejíž je Alenina Lhota součástí, se nachází rovněž informační tabule upozorňující na golfový areál (viz obrázek 17 vpravo). Další takováto dopravní značka je až na konci silnice II. třídy číslo 122 ve směru na Aleninu Lhotu (viz obrázek 16). Ve směru od Tábora na komunikaci I. třídy číslo 19 se informační cedule, která by upozorňovala na přítomnost golfového hřiště, nenachází. Tato skutečnost je trochu zarážející z toho pohledu, že velká část golfistů, kteří využívají ubytování, dojíždí právě z Tábora.

6.3 Srovnání golfových hřišť

Tato podkapitola srovnává dva golfové areály – Kynžvart a Čertovo Břemeno u Aleniny Lhoty.

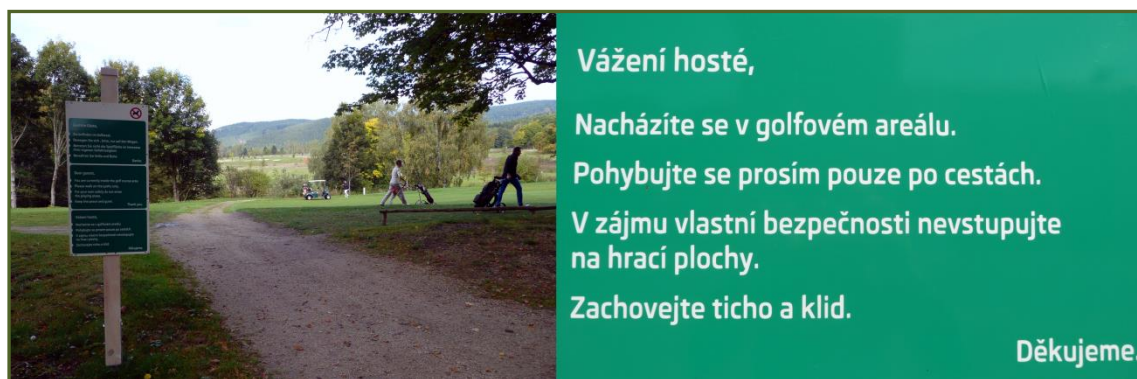
Jedná se o osmnáctijamková hřiště, která se nachází v přírodně atraktivním prostředí. Kynžvart leží v Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, Čertovo Břemeno se rozkládá v přírodním parku Jistebnická vrchovina. Obě hřiště jsou přírodního typu a jsou velmi citlivě zasazena do okolní krajiny. Proto jsou oba areály vnímány veřejností pozitivně. Území, která byla výstavbou golfových areálů dotčena, poskytují vhodný zvlněný reliéf. Z tohoto důvodu byly na obou hřištích prováděny pouze minimální terénní úpravy. Oba areály patří v Česku mezi nejvýše položené. Nadmořská výška areálu Čertovo Břemeno se pohybuje v rozmezí 615 – 680 m n. m., areál Kynžvart se rozkládá v nadmořské výšce 570 – 630 m n. m. Průměrné ceny za green fee jsou velmi podobné. Golf Club Kynžvart má ceny pouze více variabilní v závislosti na jednotlivých dnech a denní době. Oba resorty spolupracují s mnoha dalšími golfovými areály.

Srovnávaná golfové hřiště jsou typologicky odlišná. Kynžvart se nachází v zámeckém lesoparku, který byl přetvořen na golfové hřiště. V areálu jsou výrazným způsobem zastoupeny tři druhy pozemků – ostatní plocha, orná půda a trvalý travní porost. Čertovo Břemeno se rozkládá v původně kulturní, zemědělsky obhospodařované krajině s hojnými skalními útvary, kde převažuje využití trvalý travní porost s menším podílem orné půdy. Kynžvart se nachází poblíž hranic s Německem v těsné blízkosti spolkové země Bavorsko, proto jeho klientelu tvoří z velké části němečtí golfisté. Čertovo Břemeno leží více než 120 km od hranic s Rakouskem a jeho klientelu tak tvoří povětšinou čeští golfisté. Poblíž Golf Clubu Kynžvart se nachází další atraktivity ČR. Jedná se o zámek, v jehož areálu se golfové hřiště rozkládá a rovněž místní lázně. V těsné blízkosti Aleniny Lhoty takovéto atraktivity nenajdeme.

Golfové hřiště Čertovo Břemeno bylo stejně jako mnoho dalších českých hřišť budováno ve dvou etapách. Nejprve bylo vybudováno devítijamkové hřiště, které bylo o několik let později rozšířeno na osmnáctijamkové. Naopak u Kynžvartu bylo realizováno celé osmnáctijamkové hřiště najednou. Ačkoli jsou obě hřiště osmnáctijamková, mají velmi odlišnou rozlohu. Čertovo Břemeno se s rozlohou přibližně 36 ha řadí k nejmenším z českých hřišť, Kynžvart je naopak s rozlohou téměř 100 ha největší. Z toho také vyplývá rozdílné rozmístění jednotlivých jamek ve

vymezených areálech. V areálu Kynžvart jsou jamky od sebe poměrně vzdálené (viz obrázek 11), naopak golfové hřiště Čertovo Břemeno má jednotlivé jamky umístěny v těsné blízkosti (viz obrázek 15), takže se hráči mezi sebou v areálu mnohem více potkávají a mají během hry méně klidu a soukromí. Výhodou Kynžvartu je, že nabízí ubytování v hotelu přímo u klubovny, Čertovo Břemeno může ubytování pouze zprostředkovat ve vzdálenějších obcích.

Obrázek 18: Upozornění vstupu na golfové hřiště Kynžvart v roce 2012

Zdroj: vlastní šetření 2012

Areál Čertovo Břemeno není pro veřejnost volně přístupný. U vstupu do areálu je cedule, která informuje “negolfisty“, že mají povolen vstup pouze do restaurace v klubovně, nikoliv do celého areálu. Zarážející je, že toto upozornění je pouze u vstupu na golfové hřiště od parkoviště, ale jinde v okolí hranic areálu se nenachází. Areál golfového hřiště Kynžvart je pro veřejnost volně přístupný. U každé cesty, která vede přes golfové hřiště, se vyskytuje informační cedule ve třech jazykových mutacích, která upozorňuje na vstup na golfové hřiště a nebezpečí s tím spojené (viz obrázek 18). Cesty v areálu Čertovo Břemeno jsou z velké části betonové, což nepůsobí tak pěkně jako v Kynžvartu, kde jsou cesty zpevněné pískem.

Dopravní značení, které by upozorňovalo na blízký golfový areál je mnohem lepší v okolí Aleniny Lhoty. V případě Kynžvartu se žádné informační cedule nevyskytují ani ve dva kilometry vzdálené zastavěné části obce. Na hlavní příjezdové komunikaci je dopravní značení pouze ze směru od Mariánských Lázní, nikoliv od hranic s Německem. V případě Čertova Břemene je značení velmi dobré jak ze směru od Jistebnice, tak od Sedlece-Prčic.

7. Závěr

Cílem předložené diplomové práce bylo zjistit, na jakých plochách jsou v Česku budována golfová hřiště, jak velké plochy jsou touto výstavbou zabrány a zdali se dají pozorovat nějaké trendy v jejich budování během více než stoleté historie těchto areálů u nás. Cílem bylo rovněž navrhnout, jaká lokalita je pro budování golfového hřiště vhodná.

První část práce byla věnována historii vzniku a největšího rozmachu golfových hřišť v Česku a také charakteristice golfových areálů z různých hledisek. Druhá klíčová část práce zhodnotila využití ploch golfových hřišť, navrhla několik hledisek vytváření typologie těchto areálů, zabývala se jejich daňovou výtěžností a rovněž navrhla území, která jsou pro budování hřišť vhodná.

Hlavním cílem této práce bylo zjistit, na jakých plochách jsou golfová hřiště v Česku budována a na základě tohoto zjištění vytvořit jejich typologii. Byla vytvořena databáze všech 5400 parcel, které významným způsobem zasahují na území golfových areálů (viz příloha 8). Základním předpokladem bylo, že se u jednotlivých parcel bude lišit původní a současný způsob jejich využití. Tento předpoklad se ovšem nepotvrdil. Ke změně využití území v katastru nemovitostí došlo pouze u 7 % parcel, které zabírají 13 % plochy golfových hřišť. Záznamy u všech parcel nesahaly dostatečně do historie, což ale díky absenci změn využití téměř nevadilo. Bylo zjištěno, že 35 % plochy všech golfových areálů bylo vybudováno na orné půdě, 29 % zaujímají plochy trvalého travního porostu a rovněž 29 % zabírají ostatní plochy. Zbývajících 7 % tvoří menší lesní, zastavěné a vodní plochy. Na základě těchto hodnot za jednotlivá hřiště byla vytvářena jejich typologie podle předchozího využití území. Byly vytvořeny tři typologické skupiny podle převažujícího využití území – orná půda, trvalý travní porost a ostatní plocha. Poslední skupinu tvořily hřiště, kde byly výrazným způsobem zastoupeny tři druhy pozemků.

Graf současného využití území se od toho původního liší minimálně. Přibližně dvě třetiny území golfových hřišť jsou tak v katastru nemovitostí stále vedeny jako zemědělská půda. Z toho důvodu, že nedochází ke změnám využití území a realita je jiná, než co se dá dohledat v katastru nemovitostí, byl vytvořen odhad současného využití území na základě nejstarších hřišť v Česku (9 hřišť vzniklých před rokem 1990). Následně byla porovnávána současná a potenciální (dle modelového příkladu) daňová

výtěžnost jednotlivých hřišť. Bylo zjištěno, že v celkovém součtu platí všechny areály přibližně 4,7 mil. Kč za rok. Hypotetická daň by ale měla být 7,1 mil. Kč, což je zvýšení přibližně o 50 %. Jedná se o velký nárůst a také jedno z možných vysvětlení, proč nedochází ke změně využití pozemků a proč není většina hřišť vedena v katastru nemovitostí jako sportovní a rekreační plocha, za kterou se platí výrazně vyšší daň.

Dalším z dílčích cílů bylo zjistit, jak velké plochy jsou výstavbou golfových areálů zabrány. Žádný jiný sport totiž nezabírá tak velká území jako právě golf. Mnou vymezené golfové areály mají průměrnou velikost 45,5 ha. Celkově tak zabírají přibližně 4 700 ha půdy. Na celkové rozloze Česka se podílejí 0,06 %. Pro porovnání ve Velké Británii, která je jednou z golfově nejrozvinutějších zemí na světě, se průměrná velikost golfového areálu pohybuje okolo 55 ha. Golfové hřiště zaujímají 0,6 % z celkové rozlohy tohoto ostrovního státu. Největší procenta plochy zabírají golfové areály v Karlovarském kraji a v Praze. V Karlovarském kraji je golf spojen s tradicí, v Praze se nachází řada potenciálních klientů, kteří se rekrutují z finančně silnější skupiny obyvatel.

Práce si kladla za cíl zjistit, zda lze pozorovat nějaké trendy v budování golfových areálů během jejich více než stoleté historie v Česku. Na tuto otázku nebyla nalezena jednoznačná odpověď. Sedm z devíti hřišť, které byly vybudovány před rokem 1990, má v databázi uveden převažující způsob využití ostatní plocha. Ale jejich záznamy v katastru nemovitostí nesahají dostatečně do historie, proto lze předpokládat, že byly již dříve vyjmuty ze zemědělského půdního fondu. Za trend proto nelze považovat, že dříve vzniklá hřiště nebyla budována na zemědělské půdě. Hřiště vybudovaná po roce 1990 vznikají přibližně ve třetině případů na orné půdě, třetinu zaujímá trvalý travní porost a třetinu ostatní plochy. Ani v tomto případě nelze hovořit o nějakém vývojovém trendu. V posledních letech (přibližně od roku 2005) se začínají objevovat hřiště, která vznikla na rekultivovaných plochách. Jedná se o rekultivaci území zasažených těžbou uhlí, štěrkopísků nebo o bývalé skládky komunálního odpadu. Takovýchto hřišť vzniklo do roku 2012 okolo deseti (z přibližně čtyřiceti nově vybudovaných). Stále se jedná pouze o několik případů, ze kterých by se postupně mohl stát vývojový trend.

Cílem bylo rovněž navrhnout lokalitu, která je vhodná pro výstavbu golfového areálu. Jednou z nejlepších možností pro vznik nového golfového hřiště je právě výše zmíněná rekultivace území, která umožňuje přetvářet dříve nevyužívaná území na sportovní a rekreační zóny. V českém prostředí nalezneme několik úspěšných příkladů

rekultivace. Jedná se o rekultivaci území zasažených těžbou uhlí (Golf Resort Lipiny, Sokolov), rekultivaci území na místě bývalých skládek komunálního odpadu (Hostivař, Hodkovičky) nebo o rekultivaci bývalých úložišť popílku elektrárny Opatovice (Kunětická hora). Pokud už hřiště nemůže na takovýchto plochách vzniknout, je vhodné budování na méně úrodné nebo obtížně obdělávatelné orné půdě nebo na ostatní ploše se způsobem využití neplodná půda. Žádoucí je rovněž budování v záplavových oblastech, kde je ovšem potřeba regulace množství umělých hnojiv. Ideální rovněž je, pokud zvolená lokalita poskytuje mírně zvlněný reliéf, v němž nejsou potřeba četné terénní úpravy.

V Česku nalezneme velké množství příkladů hřišť, která se nacházejí ve zvlněném terénu a při jejich budování byla patrná snaha o využití tohoto přirozeného reliéfu. Příkladem takovýchto hřišť jsou obě případové studie – Kynžvart a rovněž Čertovo Břemeno. Mnoho lokalit převážně v rovinatých oblastech muselo být kvůli stavbě golfového areálu zcela přemodelováno. Takovéto hřiště vzniklo např. v Praze-Zbraslavi.

Vhodnost půd ke zřizování golfových hřišť není v našich podmínkách blíže zkoumána. K dispozici jsou pouze u několika hřišť (přibližně 15 %) dokumenty EIA, které posuzují vlivy těchto záměrů na životní prostředí. Jinak jsem se nesečkala s žádným výzkumem této problematiky, jehož výstupem by byla doporučení pro tuto oblast. Inspirací by mohl být pedologický průzkum v USA (Soil Survey of Delaware County, Indiana 2004), který hodnotí různé vlastnosti půdy a jejich vhodnost ke zřizování sportovních a rekreačních ploch, mezi kterými jsou i golfové dráhy. V Česku se žádných takovýchto doporučení nevyužívá, ačkoli by to bylo velmi vhodné.

Cílem práce bylo rovněž srovnat případové studie dvou typologicky odlišných golfových areálů – Kynžvartu a Čertova Břemene. Při provádění terénních průzkumů mě zajímaly hlavně otázky týkající se spolupráce klubů a obcí, vnímání hřišť místními obyvateli, vliv výstavby hřiště na ubytovací zařízení v obci a spolupráce hřišť s ostatními aktéry cestovního ruchu.

Spolupráce klubů a obcí byla posuzována pouze v případě golfového hřiště Kynžvart. Starostu obce Jistebnice, pod kterou patří golfové hřiště Čertovo Břemeno, se mi nepodařilo opakovaně kontaktovat. V případě Kynžvartu měl golf od začátku ze strany města podporu. Co se týče vnímání hřišť místními obyvateli, u obou areálů převládá na výstavbu pozitivní názor. V případě Kynžvartu tomu tak nebylo od počátku. Investor proto uspořádal setkání s místními občany, kde jim vysvětlil, jak bude probíhat

realizace projektu a jaké změny budou v lesoparku provedeny, což dokládá nutnost komunikace investora s uživateli dotčeného území. Vliv na ubytovací zařízení v okolních obcích není příliš velký. Golfisté využívají spíše ubytování ve větších městech (Mariánské Lázně, Tábor), které jsou vzdálené okolo 10-20 km. Obě hřiště spolupracují s dalšími resorty jak v rámci kraje, tak i s několika vzdálenějšími golfovými resorty.

Nedílnou součástí práce je mapa Charakteristiky golfových hřišť v Česku v roce 2013 (příloha 9), která vznikla na základě vytvořené databáze parcel a databáze golfových hřišť a navržené typologie golfových areálů dle struktury ploch. Mapa podává souhrn dosažených výsledků – přehlednou formou zobrazuje důležité charakteristiky golfových hřišť. Pro znázornění rozlohy, struktury druhů využití pozemků a jejich typologie je použita metoda bodového kartodiagramu. Mapa je doplněna tabulkou s vybranými údaji o golfových areálech a stručným popisem metodiky.

Tato diplomová práce zkoumala a hodnotila, na jakých plochách jsou golfová hřiště v Česku budována, jak velké plochy jsou výstavbou zabrány a snažila se rovněž najít nějaké trendy v jejich budování během více než stoleté historie. Cílem bylo rovněž navrhnout vhodné lokality pro výstavbu. Nárůst počtu golfových areálů v Česku bude nejspíše i nadále pokračovat (viz graf 1), proto by bylo toto téma vhodné zkoumat i nadále. Bylo by potřeba provést pedologický výzkum vhodnosti půd pro tyto sportovní plochy a na základě toho vytipovat území vhodná pro jejich výstavbu. Inspirací může být výše zmíněný průzkum v USA. Zajímavé by také bylo zkoumat vliv golfových hřišť na okolí více z pohledu fyzické geografie – změny vodních režimů, spotřeba vody, změny porostů či solitérních dřevin nebo terénní úpravy – to vše by vedlo ke změně lokální biodiverzity.

8. Seznam literatury a zdrojů

BIČÍK, I. a kol. (2010): Vývoj využití ploch v Česku. Česká geografická společnost. Praha. 250 s.

Bilance obyvatelstva ve městech Jihočeského kraje v roce 2012 [online] [cit. 16. 4. 2013]. Dostupné z http://www.czso.cz/xcr/redakce.nsf/i/bilance_obyvatelstva_ve_mestech

Bilance počtu obyvatel ve městech Karlovarského kraje v roce 2011 [online] [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z [http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/2df97f676937d4e0c125771500355130/\\$FILE/bilance_mesta_2011.pdf](http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/2df97f676937d4e0c125771500355130/$FILE/bilance_mesta_2011.pdf)

ČÚZK – Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) [online] [cit. 2. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=10769&AKCE=DOC:10-vybudovani-RUIAN>

DUFKOVÁ, K. (2010): Golfová turistika v České republice. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Praha. 53 s.

EIGCA (2007): Golf courses as designed landscapes of historic interest [online] [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.english-heritage.org.uk/publications/golf-courses-as-designed-landscapes-of-historic-interest/eigcaabridgedreport.pdf>

English heritage (2007): Golf in historic parks and landscapes [online] [cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.english-heritage.org.uk/professional/advice/advice-by-topic/parks-and-gardens/golf/>

GANGE, A. C., LINDSAY D. E., SCHOFIELD, J. M. (2003): The ecology of golf courses [online] [cit. 26. 3. 2013]. Dostupné z http://www.ecosistemasol.com/The_egology_of_golf_courses.pdf

Golf Sokolov, a.s. (2009): Golfové hřiště v Sokolově – nová šance pro přírodu. COT business, č. 6, s. 22.

- Golf Club Kynžvart [online] [cit. 9. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.golfkynzvalt.cz/cs/description>
- Golf Klub Čertovo Břemeno [online] [cit. 25. 4. 2013]. Dostupné z <http://cebr.cz/cz/>
- Golf Lipiny [online] [cit. 15. 7. 2013]. Dostupné z <http://www.golflipiny.cz/o-resortu/>
- Golf Sokolov [online] [cit. 15. 7. 2013]. Dostupné z <http://golf-sokolov.cz/foto>
- Golfový katalog 2011 [online] [cit. 28. 3. 2013]. Dostupné z <http://www.CzechTourism.cz/golf/golf-guide/>
- Historické fotografie – zámek Lázně Kynžvart [online] [cit. 9. 4. 2013]. Dostupné z http://www.fotohistorie.cz/Karlovarsky/Cheb/Lazne_Kynzvalt/Lazne_Kynzvalt_-_zamek/Default.aspx
- HUDSON, S. (2003): Sport and Adventure Tourism. The Haworth Hospitality Press. New York. 348 s.
- JANOŠEK, Z. (2011): Hodnocení dlouhodobých změn využití ploch v Česku na různých řádovostních úrovních. Diplomová práce. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Praha. 107 s.
- KALAUZOVÁ, L. (2007): Využití rekultivovaných ploch pro účely cestovního ruchu a rekreace na území Středočeské hnědouhelné pánve. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Praha. 113 s.
- KALOVÁ, Z. (2010): Golfová sezóna v Kynžvartu konečně začne. NPÚ a investor golfového hřiště v Kynžvartu podepsali dohodu [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.npu.cz/pro-odborniky/narodni-pamatkovy-ustav/tiskove-zpravy/news/5195-golfova-sezona-v-kynzvartu-konecne-zacne-npu-a-investor-golfoveho-hriste-v-kynzvartu-podepsali-dohodu/>
- KALOVÁ, Z. (2011): Tisková zpráva k podpisu nové nájemní smlouvy na golfové hřiště v Kynžvartu [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.npu.cz/pro-odborniky/pracoviste-npu/uop-v-lokti/novinky-vypis-vsech/news/novinky-archiv/news/7496-tiskova-zprava-podpis-nove-najemni-smlouvy-na-golfove-hriste-v-kynzvartu/>

KRAINOVÁ, L. (2012): Golfové hřiště - možnost pro využití nevyužitých ploch [online] [cit. 15. 7. 2013]. Dostupné z http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1665826&p1=184570

KVÍDOVÁ, P. (2009) Potenciál České republiky pro rozvoj golfové turistiky. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Praha. 70 s.

LEITGEB, J. (2010): Velké rekultivační stavby v příměstské části měst a obcí Sokolovska. Časopis stavebnictví. č. 8. s. 22-26.

LEPKOVÁ, H. (2009): Nové netradiční formy cestovního ruchu. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Brno. 48 s.

LÖW, J., MÍCHAL, I. (2003): Krajinný ráz. Lesnická práce. Kostelec nad Černými lesy. 552 s

Mapy.cz [online] [cit. 30. 4. 2013]. Dostupné z <http://mapy.cz/#x=14.511590&y=49.528465&z=11&l=16&c=65-T>

Nahlížení do katastru nemovitostí [online] [cit. 1. 4. 2013]. Dostupné z <http://nahlizeni.dokn.cuzk.cz/VyberKatastrMapa.aspx>

Národní památkový ústav – zámek Kynžvart [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.npu.cz/sights/zamek-kynzvart/>

Návštěvnost turistických cílů v Česku 2011 [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://vyzkumy.czechtourism.cz/653/navstevnost-turistickych-cilu>

Oficiální stránky města Jistebnice [online] [cit. 30. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.jistebnice.cz/>

Oficiální stránky města Lázně Kynžvart [online] [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.laznekynzvart.cz/titulni-strana/>

PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2002): Cestovní ruch – výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha. 448 s.

PEŠKOVÁ, H. (2007): Dostavba golfového hřiště v Alenině Lhotě – záměr EIA [online] [cit. 16. 4. 2013]. Dostupné z http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_JHC335

Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky [online] [cit. 6. 7. 2013]. Dostupné z <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=338~2F1992&part=&name=&rpp=15#seznam>

Portál veřejné správy: zákon 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky [online] [cit. 6. 6. 2013]. Dostupné z <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=344~2F1992&rpp=15#seznam>

PROCHÁZKA, L. (2007): Horizonty golfové rekultivace. Časopis Golf Digest. č. 7. s. 84-85.

PROKOP, L. (2008): Účelová kategorizace pozemků. Bakalářská práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. Brno. 35 s.

Ročenka České golfové federace 2011 [online] [cit. 28. 3. 2013]. Dostupné z <http://www.cgf.cz/DocumentFolderDetail.aspx?IDMenu=35301121&IDDocumentFolder=317090204>

RŮŽIČKOVÁ HÖFFEROVÁ, K. (2012): Rekultivace zelených ploch pomocí golfových hřišť [online] [cit. 15. 7. 2013]. Dostupné z <http://globaldrn.org/index.php/clanky/stress/178-fkt-ash-buicling-courses-in-czech>

Sdružení lázeňských míst České republiky [online] [cit. 6. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.jedemedolazni.cz/cs/lazenska-mista/lazne-kynzvalt-38.html>

SEDLÁK, P. (2006): Historie golfu v České republice [online] [cit. 27. 3. 2013]. Dostupné z <http://www.cgf.cz/ArticleDetail.aspx?IDMenu=39122985&IDArticle=7637402>

Slovník golfových pojmů [online] [cit. 17. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.golfczech.cz/slovník.php?pismo=CH>

Soil Survey of Delaware County, Indiana 2004 [online] [cit. 17. 7. 2013]. Dostupné z http://soildatamart.nrcs.usda.gov/Manuscripts/IN035/0/Delaware_IN.pdf

STANDEVEN, J., DE KNOP, P. (1998): Sport Tourism. Human Kinetics Publishers. Champaign. 376 s.

Statistická ročenka České republiky 2012 [online] [cit. 6. 7. 2013]. Dostupné z [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/A6004C2345/\\$File/000112.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/A6004C2345/$File/000112.pdf)

Stavby Karlovarského kraje [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.stavbykarlovarska.cz/cz/hlasovani/golfovy-areal-lazne-kynzvalt-18-jankove-severni-mistrovske-hriste-25>

SVOBODOVÁ, L. (2011): Golfový cestovní ruch v Česku. Bakalářská práce. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Praha. 63 s.

ŠANTRŮČKOVÁ, M. (2011): Využití a modelace reliéfu při krajinných úpravách na černínských panstvích. Disertační práce. Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Praha. 214 s.

TANNER, R. A., GANGE A. C. (2005): Effects of golf courses on local biodiversity. *Landscape and Urban planning*. č. 71. s. 137-146.

TOMEČKOVÁ, M. (2006): Účelová kategorizace pozemků. Bakalářská práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity. Brno. 40 s.

Ústav tvorby a ochrany krajiny – golfová hřiště [online] [cit. 15. 7. 2013]. Dostupné z <http://www.utok.cz/node/164>

Veřejná databáze ČSÚ [online] [cit. 16. 4. 2013]. Dostupné z http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=552534&cislotab=MOS+ZV01

Vyhláška 412/2008 Sb. se základními cenami zemědělských pozemků [online] [cit. 6. 7. 2013]. Dostupné z http://www.farmy.cz/dokumenty/Vyhlaska_412_2008_seznam_ku_s_pirazenymi_cenami.pdf

Základní údaje podle měst v Karlovarském kraji k 31. 12. 2011. [online] [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z [http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/8aaf468ffcf90e96c125781b0049b2f3/\\$FILE/411011122712.pdf](http://www.czso.cz/xk/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/8aaf468ffcf90e96c125781b0049b2f3/$FILE/411011122712.pdf)

Zámek Kynžvart – historie [online] [cit. 8. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.kynzvalt.cz/cz/histo.html>

ZÁZVORKA, P. (2012): Golfový klub podírají Čertovy kameny. Časopis stavebnictví. č. 3. s. 8-10.

PŘÍLOHY

Příloha 1: Charakteristika golfových hřišť v Česku v roce 2011

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Albatross	ostatní plocha	B	18	2009	Středočeský	420	72,72
Alfrédov	trvalý travní porost	P	18	2001	Plzeňský	460	49,47
Austerlitz	orná půda	P	18	2003	Jihomoravský	280	86,86
Barbora	trvalý travní porost	P	9	2006	Ústecký	250	36,9
Bechyně	trvalý travní porost	P	9	1995	Jihočeský	480	25,83
Benátky	ostatní plocha	P	18	2004	Středočeský	220	72,15
Beroun	ostatní plocha	P	18	2009	Středočeský	300	67,67
Beřovice	orná půda	B	18	2004	Středočeský	384	84,14
Bítozeves	Mix	P	9	2011	Ústecký	220	26,06
Botanika	orná půda	B+P	9	2005	Středočeský	400	18,23
Brno Automotodrom	ostatní plocha	B	9	1988	Jihomoravský	370	27,29
Brno Kaskáda	orná půda	P	27	2006	Jihomoravský	215	100,05
Bůřov	trvalý travní porost	B	6	2011	Zlínský	660	3,94
Casa Serena	orná půda	B	18	2007	Středočeský	247	85,39
Cihelny	ostatní plocha	P	18	2001	Karlovarský	380	73,54
Čeladná	ostatní plocha	B	36	2001	Moravskoslezský	465	123,36
Černý most	ostatní plocha	P	18	2010	Praha	230	72,18

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Čertovo Břemeno	trvalý travní porost	P	18	2002	Jihočeský	650	36,8
Český Krumlov	orná půda	B+P	18	2006	Jihočeský	517	47,9
Darovanský dvůr	ostatní plocha	P	27	2001	Plzeňský	320	95,93
Divoká Šárka	ostatní plocha	P	0	2003	Praha	315	1,23
Františkovy Lázně – Hazlov	ostatní plocha	P	18	2003	Karlovarský	500	96,35
Golf Akademie Větrní	5	B	6	2008	Jihočeský	540	1,77
Golf Park Plzeň - Dýšina	ostatní plocha	P	18	2004	Plzeňský	310	70,13
Grabštejn	mix	P	9	1998	Liberecký	315	24,94
Háje	orná půda	P	9	2005	Karlovarský	550	28,25
Harrachov	trvalý travní porost	P	9	2001	Liberecký	730	9,99
Hluboká	trvalý travní porost	P	18	2003	Jihočeský	370	93,3
Hodkovičky	ostatní plocha	P	9	2005	Praha	200	28,66
Hořehledy	orná půda	B	9	2003	Plzeňský	475	15,24
Hostivař	ostatní plocha	P	9	2006	Praha	315	28,31
Hradec Králové	trvalý travní porost	B	6	2005	Královéhradecký	240	12,54
Hrádek	ostatní plocha	P	9	1997	Královéhradecký	290	25,15
Hukvaldy	orná půda	P	6	2011	Moravskoslezský	360	19,07
Janov	trvalý travní porost	P	9	2003	Ústecký	320	24,09

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Ještěd	mix	P	9	2003	Liberecký	450	34,83
Jezera - Ostrožská Nová Ves	orná půda	P	9	2008	Zlínský	183	23,98
Karlovy Vary	ostatní plocha	P	18	1933	Karlovarský	600	69,95
Karlštejn	ostatní plocha	B+P	27	1993	Středočeský	360	119,46
Klánovice	ostatní plocha	P	1	2006	Praha	300	2,85
Konopiště	orná půda	P	36	2002	Středočeský	355	131,08
Kořenec	trvalý travní porost	B	18	2005	Jihomoravský	700	49,14
Kotlina	ostatní plocha	B+P	9	2005	Ústecký	142	32,64
Kravaře	mix	P	9	1998	Moravskoslezský	235	68,29
Kunětická Hora	ostatní plocha	P	18	2007	Pardubický	228	93,42
Kynžvart	mix	B	18	2009	Karlovarský	580	100,35
Liberec	orná půda	B	18	2000	Liberecký	335	35,1
Libouchec	orná půda	B	9	2000	Ústecký	330	20,82
Lipiny	ostatní plocha	P	9	2012	Moravskoslezský	230	64,66
Lipno	trvalý travní porost	P	18	2002	Jihočeský	760	74,9
Líšnice	ostatní plocha	B	9	1928	Středočeský	360	12,62
Luby	trvalý travní porost	P	9	1994	Karlovarský	580	21,89
Malevil	trvalý travní porost	P	18	2001	Liberecký	380	44,75

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Mariánské Lázně	ostatní plocha	B	18	1905	Karlovarský	740	67,3
Marina	zastavěná plocha	P	0	2006	Praha	300	5,43
Mladá Boleslav	trvalý travní porost	P	18	2007	Středočeský	280	60,69
Mladé Buky	mix	P	18	2002	Královéhradecký	540	72,45
Mnich	ostatní plocha	B+P	18	2004	Jihočeský	600	75,02
Molitorov	orná půda	B	18	2002	Středočeský	270	43,78
Most	ostatní plocha	P	9	2000	Ústecký	300	24,85
Mstětice	orná půda	P	18	2002	Středočeský	240	52,59
Myštěves	orná půda	B	18	2001	Královéhradecký	315	78,65
Na Vrších	mix	P	9	2004	Královéhradecký	270	16,62
Nová Amerika	trvalý travní porost	B+P	27	2002	Královéhradecký	350	121,99
Nová Bystřice	ostatní plocha	P	9	2004	Jihočeský	600	17,76
Olomouc	orná půda	B	18	2003	Olomoucký	400	73,97
Ostrava	ostatní plocha	B	9	2004	Moravskoslezský	215	2,37
Ostravice	trvalý travní porost	P	18	2008	Moravskoslezský	450	71,6
Osyčina	ostatní plocha	P	9	2007	Pardubický	260	8,95
Pardubice - Lázně Bohdaneč	ostatní plocha	P	9	2005	Pardubický	220	38,53
Písek - Kestřany	orná půda	B	18	2004	Jihočeský	315	87,45

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Podbořánky	orná půda	B	9	2000	Středočeský	400	24,15
Poděbrady	trvalý travní porost	B	18	1961	Středočeský	189	66,98
Praha - Motol	ostatní plocha	P	9	1974	Praha	300	18,86
Prosečné	trvalý travní porost	B	9	2000	Královéhradecký	395	17,46
Předboj	orná půda	P	6	2010	Středočeský	210	8,15
Racing Karlovy Vary	ostatní plocha	P	9	2005	Karlovarský	400	23,21
Radíkov	trvalý travní porost	B	9	2005	Olomoucký	540	25,53
Ropice	trvalý travní porost	B	18	2004	Moravskoslezský	350	85,05
Rožnov pod Radhoštěm	orná půda	B	9	2004	Zlínský	412	20,54
Semily	mix	P	9	1972	Liberecký	350	10,89
Slapy	orná půda	P	9	2009	Středočeský	350	52,05
Slušovice	trvalý travní porost	P	9	1998	Zlínský	260	14,6
Sokolov	ostatní plocha	P	18	2006	Karlovarský	430	93,93
Srbsko	orná půda	P	9	2010	Středočeský	270	2,67
St. Havel	ostatní plocha	P	0	2007	Praha	250	0,43
Stará Boleslav	trvalý travní porost	P	9	2005	Středočeský	169	14,39
Svobodné Hamry	trvalý travní porost	B	9	1999	Pardubický	550	31,36
Svratka	ostatní plocha	B	9	1970	Vysočina	700	10,42

Název hřiště	Typologická skupina	Použitá metoda	Počet jamek	Rok vzniku	Kraj	Nadmořská výška (m n. m.)	Výměra (ha)
Šilheřovice	ostatní plocha	P	18	1970	Moravskoslezský	220	90,15
Štířín	mix	B	9	1992	Středočeský	420	25,58
Telč	orná půda	B+P	18	2005	Vysočina	550	66,54
Teplá	trvalý travní porost	P	9	1998	Karlovarský	690	14,48
Teplice - Cínovec	trvalý travní porost	B	9	2001	Ústecký	865	18,57
Terasy Ústí nad Labem	ostatní plocha	B	18	2008	Ústecký	225	74,26
Těšetice	orná půda	B	5	2009	Jihomoravský	250	18,75
Trhový Štěpánov	trvalý travní porost	P	9	2006	Středočeský	420	3,77
Ústí nad Orlicí	orná půda	B	9	2002	Pardubický	340	12,42
Velké Karlovice - Horal	trvalý travní porost	B	9	2007	Zlínský	650	9,38
Ypsilon Golf Resort	trvalý travní porost	P	18	2006	Liberecký	450	85,13
Zbraslav	orná půda	P	18	2009	Praha	242	102,26
Zlín	mix	P	9	1999	Zlínský	420	24,71
Zlonín	orná půda	P	9	2009	Středočeský	195	8,34

Zdroj: Golfový katalog 2011, vlastní zpracování

Poznámka: P = polygonová metoda, B = bodová metoda (viz kapitola 3)

Příloha 2: Současná a hypotetická daňová výtěžnost golfových hřišť v Česku v roce 2013

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Albatross	Vysoký Újezd	125 794	111 142	14 653
Alfrédov	Kostelec u Stříbra	19 109	72 753	-53 644
Austerlitz	Slavkov u Brna	75 967	131 700	-55 733
Barbora	Jeníkov	14 242	53 430	-39 188
Bechyně	Sudoměřice u Bechyně	4 858	38 430	-33 572
Benátky nad Jizerou	Benátky nad Jizerou	143 310	107 855	35 455
Beroun	Beroun	126 096	99 405	26 691
Beřovice	Beřovice	71 697	134 521	-62 824
Bítozeves	Louny	21 728	39 339	-17 611
Botanika	Unhošť	9 138	28 761	-19 622
Brno Automotodrom	Brno	54 050	41 244	12 806
Brno Kaskáda	Kuřim	97 079	154 777	-57 698
Bůřov	Valašská Bystřice	309	5 818	-5 509
Casa Serena	Kutná Hora	51 637	132 086	-80 450
Cihelny	Bečov nad Teplou	134 199	108 085	26 113
Čeladná	Čeladná	226 851	180 388	46 463
Černý most	Praha	126 068	107 571	18 498

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Čertovo Břemeno	Jistebnice	7 672	73 439	-65 767
Český Krumlov	Velešín	10 775	70 652	-59 877
Darovanský dvůr	Břasy	177 351	140 783	36 568
Divoká Šárka	Praha	2 433	1 836	597
Františkovy Lázně - Hazlov	Hazlov	148 874	142 369	6 504
Golf Akademie Větrní	Větrní	201	2 433	-2 233
Golf Park Plzeň - Dýšina	Dýšina	102 272	105 669	-3 397
Grabštejn	Chrastava	7 860	36 180	-28 320
Háje	Karlovy Vary	7 763	41 733	-33 970
Harrachov	Harrachov	1 563	14 458	-12 895
Hluboká	Hluboká nad Vltavou	22 349	135 534	-113 185
Hodkovičky	Praha	34 384	39 444	-5 060
Hořehledy	Spálené Poříčí	3 999	21 873	-17 874
Hostivař	Praha	43 627	41 111	2 516
Hradec Králové	Hradec Králové	3 423	19 632	-16 209
Hrádek	Nechanice	38 009	38 075	-65
Hukvaldy	Hukvaldy	5 637	27 863	-22 226
Janov	Arnoltice	8 119	34 556	-26 438

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Ještěd	Světlá pod Ještědem	6 471	49 185	-42 715
Jezera - Ostrožská Nová Ves	Ostrožská Nová Ves	21 215	36 113	-14 898
Karlovy Vary	Karlovy Vary	132 997	103 029	29 968
Karlštejn	Liteň	141 727	180 137	-38 410
Klánovice	Praha	4 684	3 977	707
Konopiště	Benešov	53 444	192 892	-139 448
Kořenec	Boskovice	41 100	71 713	-30 613
Kotlina	Terezín	61 165	48 406	12 760
Kravaře	Kravaře	76 321	108 050	-31 729
Kunětická Hora	Dříteč	185 775	141 563	44 213
Kynžvart	Lázně Kynžvart	100 595	144 205	-43 610
Liberec	Liberec	8 593	45 522	-36 929
Libouchec	Libouchec	5 160	30 769	-25 609
Lipiny	Karviná	98 111	94 763	3 348
Lipno	Lipno nad Vltavou	12 049	109 750	-97 701
Líšnice	Mníšek pod Brdy	25 376	20 429	4 947
Luby	Skalná	5 731	31 921	-26 191
Malevil	Jablonné v Podještědí	14 918	64 605	-49 687

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Mariánské Lázně	Mariánské Lázně	77 253	103 295	-26 042
Marina	Praha	10 676	8 004	2 672
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	22 108	94 112	-72 004
Mladé Buky	Mladé Buky	73 291	102 096	-28 805
Mnich	Nová Bystřice	132 957	113 631	19 326
Molitorov	Kouřim	46 764	74 284	-27 520
Most	Most	49 496	37 890	11 606
Mstětice	Zeleneč	47 232	79 379	-32 148
Myštěves	Myštěves	49 746	127 047	-77 301
Na Vrších	Třebechovice pod Orebem	6 703	26 370	-19 667
Nová Amerika	Jaroměř	57 090	185 772	-128 682
Nová Bystřice	Nová Bystřice	34 218	25 373	8 846
Olomouc	Dolany	26 558	115 443	-88 885
Ostrava	Ostrava	4 843	3 683	1 160
Ostravice	Ostravice	8 701	102 553	-93 852
Osyčina	Vysoké Mýto	13 420	21 269	-7 849
Pardubice - Lázně Bohdaneč	Lázně Bohdaneč	49 788	84 050	-34 262
Písek - Kestřany	Písek	42 098	132 942	-90 844

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Podbořánky	Jesenice	8 939	35 643	-26 703
Poděbrady	Poděbrady	68 249	98 575	-30 326
Praha – Motol	Praha	37 207	28 089	9 118
Prosečné	Prosečné	5 747	26 471	-20 724
Předboj	Předboj	6 215	12 181	-5 966
Racing Karlovy Vary	Karlovy Vary	46 181	34 464	11 717
Radíkov	Hranice	9 061	36 923	-27 862
Ropice	Ropice	45 765	130 334	-84 569
Rožnov pod Radhoštěm	Rožnov pod Radhoštěm	6 887	27 512	-20 625
Semily	Semily	1 760	14 877	-13 117
Slapy	Slapy nad Vltavou	22 373	75 305	-52 932
Slušovice	Slušovice	1 182	21 072	-19 890
Sokolov	Dolní Rychnov	184 848	138 494	46 354
Srbsko	Kněžmost	1 012	3 211	-2 199
St. Havel	Praha	728	544	183
Stará Boleslav	Brandýs nad Labem - Stará Boleslav	5 287	20 738	-15 452
Svobodné Hamry	Hlinsko v Čechách	8 714	48 900	-40 186

Název hřiště	Obec	Daně současné (Kč)	Daně hypotetické (Kč)	Rozdíl (Kč)
Svratka	Svratka	20 742	15 313	5 428
Šilheřovice	Šilheřovice	179 154	136 218	42 935
Štířín	Štířín	19 556	38 207	-18 651
Telč	Telč	15 214	96 356	-81 142
Teplá	Klášter Teplá	1 092	21 123	-20 032
Teplice - Cínovec	Dubí	3 794	29 718	-25 924
Terasy Ústí nad Labem	Ústí nad Labem	206 588	154 316	52 272
Těšetice	Těšetice	19 265	29 088	-9 823
Trhový Štěpánov	Trhový Štěpánov	1 506	5 481	-3 975
Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	3 208	18 200	-14 992
Velké Karlovice - Horal	Velké Karlovice	613	14 605	-13 992
Ypsilon Golf Resort	Liberec	7 258	123 910	-116 653
Zbraslav	Praha	71 211	153 711	-82 500
Zlín	Zlín	21 463	38 039	-16 577
Zlonín	Měšice u Prahy	7 432	12 081	-4 649
Součet za všechna golfová hřiště		4 712 763	7 088 867	-2 376 104

Zdroj: *Golfový katalog 2011, Portál veřejné správy: zákon 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí České republiky 2013, vlastní zpracování*

Poznámka: *Rozdíl je číselné vyjádření mezi daní současnou a hypotetickou. Záporné znaménko vyjadřuje, o kolik se platí v současné době méně.*

Příloha 3: Osnova řízeného rozhovoru se starostou města Lázně Kynžvart

- 1) Odkud vzešla iniciativa k výstavbě golfového hřiště?
- 2) Spolupracovala obec nějakým způsobem na počátku tohoto záměru?
- 3) Jak obec s klubem spolupracuje v současné době?
- 4) Jaká je vize další spolupráce s golfovým areálem?
- 5) Patřila nějaká část pozemků dotčených stavbou městu?
- 6) Jaké přínosy má pro obec přítomnost osmnáctijamkového golfového areálu?

Příloha 4: Žádost z Univerzity Karlovy o povolení přístupu do databáze ČÚZK

Univerzita Karlova v Praze
Přírodovědecká fakulta
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Albertov 6, 128 43 Praha 2, tel.: +420-2-21951389
fax: +420-2-21951598, e-mail: ksgrrr@natur.cuni.cz

Český úřad zeměměřický a katastrální	
Došlo - 5 -04- 2013	
Č.j. 06928	Útvar:
Počet listů: 7	Přílohy:

Ing. Jiří Poláček, CSc.
Ředitel sekce databáze katastru nemovitostí
ČÚZK
Pod Sídlištěm 9/1800
Praha 8 – Kobylisy

Praha 2. 4. 2013

Vážený pane řediteli,
dovolujeme se na Vás obrátit s žádostí o pomoc při zpracování diplomové práce věnované problematice golfových hřišť v Česku (změny využití ploch) zpracovávané naší studentkou Bc. Lenkou Svobodovou, narozenou 30. 5. 1989, číslo OP 114963912 pod vedením RNDr. Dana Fialové, Ph.D.

Na základě osobního rozhovoru s Ing. Černohorským (21. 3. 2013) a korespondencí i rozhovorů vedených dr. Fialovou a panem Jaromírem Fialou (KÚ pro hl. m. Prahu) s Ing. Šandovou (26. ,27. 2, 28. 2.) a Ing. Chromým, Ph.D. (28. 2.) chceme požádat o umožnění přístupu Bc. Svobodové do školící databáze, tak aby mohla z počítače umístěného ve vaší budově zjistit dřívější druh a způsob využití pozemků, na kterých se v současné době nacházejí golfová hřiště. Tyto pozemky má studentka již identifikovány, nacházejí se v katastrálních územích rozmístěných po celé republice. Fyzický dohled nad studentkou je ochoten zajistit pan Jaromír Fiala (KÚ pro hl. m. Prahu).

Věříme, že naší žádosti budete moci vyhovět.

Děkujeme

S pozdravem

RNDr. Dana Fialová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce

Doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc.
vedoucí katedry

UNIVERZITA KARLOVA v Praze
Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
Albertov 6, 128 43 Praha 2
IČO: 00216208, DIČ: CZ00216208
UK - 46

Příloha 5: Stanovisko metodika bezpečnosti k žádosti o přístup do databáze ČÚZK

Stanovisko metodika bezpečnosti k žádosti o přístup studentky do školící databáze ISKN

Dne 5.4.2013 byla na ČÚZK doručena žádost o přístup studentky Univerzity Karlovy v Praze do školící databáze ISKN (č.j. ČÚZK-06928/2013) tak, aby studentka mohla z počítače umístěného v sídle ČÚZK zjistit dřívější druh a způsob využití pozemků, na kterých se v současné době nacházejí golfová hřiště, přičemž tyto pozemky se nacházejí v katastrálních územích rozmístěných po celé republice. Studentka má tyto pozemky identifikovány. Dohled nad studentkou je ochoten zajistit pan Jaromír Fiala (KÚ pro hl. m. Prahu).

Po bližším prozkoumání této věci bylo zjištěno:

Jedná se o potřebu zjistit u 7354 parcel, o jaký druh parcely a způsob využití se před vznikem golfového hřiště jednalo. Aplikace Dálkový přístup pro tyto účely nelze využít, neboť potřebné údaje, tj. historie parcely potažmo historie využití parcely, nelze tímto přístupem zjistit. Studentka má k dispozici soubor v MS Excel kde u 7354 parcel identifikovala, na jakých katastrálních územích se golfová hřiště rozkládají.

Bylo zjištěno, že dosud přistupovali studenti v rámci praxe do domény ČÚZK a někteří mají/měli též přístup do provozní databáze ISKN v rozsahu daného útvaru. Konkrétní organizačně-technická opatření, související s přístupem studentů k osobním údajům spravovaným ČÚZK, nejsou v bezpečnostních směrnicích stanovena.

Návrh řešení této žádosti:

Jako nejvhodnější varianta se navrhuje poskytnout potřebné údaje hromadným výstupem, který může vypracovat odbor správy dat. Provést tento hromadný výběr je však kapacitně značně náročné a není možné ho vyhotovit v požadovaném čase.

Z tohoto důvodu se navrhuje umožnit studentce přístup do školící databáze ISKN takto (za zajištění odpovídá KÚ pro hl. město Prahu):

- a. vytvořit adresný účet svobodoval v AD KÚ pro hl. město Prahu, účet zařadit do bezpečnostní skupiny Security1st, nevytvářet k němu e-mail ani neumožnit přístup na internet, na PC znemožnit jakékoli kopírování či vytváření výstupů mimo určené PC tj. zablokovat USBporty, znemožnit vypálení CD či DVD ...), přístup přidělit na dobu max. 3 měsíců. V případě potřeby nahrát soubor studentky na PC, tento soubor pan Fiala prověří na možnou vřovou nákazu a následně ho nahraje do jejího PC;
- b. umožnit přihlášení studentky pouze na určený PC nakonfigurovaný pro školící APV ISKN;
- c. vyžádat přístup do školícího APV ISKN pouze na čtení s rolí U_INFO_VEREJNE s globálním přístupem napříč resortem;
- d. určit pana Fialu z KÚ pro hl. město Prahu jako odpovědnou osobu za práci studentky v APV ISKN a dohled nad ní;
- e. pan Fiala musí prokazatelně seznámit studentku s bezpečnostními předpisy ČÚZK;
- f. studentka se musí písemně zavázat, že bude vědomě nahlížet pouze na údaje související s její diplomovou prací a na parcelní čísla uvedená v předaném excelovském souboru viz příloha a bude si požívat záznamy jen o druhu a využití pozemku, než se stal pozemek golfovým hřištěm, a dále, že zjištěné údaje je oprávněna použít jen v rámci své diplomové práce;
- g. studentka musí podepsat prohlášení o mlčenlivosti o osobních údajích, se kterými se seznámí při poskytnutí údajů pro diplomovou práci;
- h. v případě potřeby vytvoření a uchování zjištěných údajů o druhu a využití pozemků v elektronické formě pan Fiala provede kontrolu výstupů a vyžádá si od metodika bezpečnosti ČÚZK souhlas s poskytnutím těchto údajů (předáním souboru/ů);
- i. určit pana Fialu osobou odpovědnou za zablokování uživatelského účtu do školícího APV ISKN a domény ČÚZK ihned po pominutí důvodu pro přístup studentky do domény ČÚZK.

K možnosti obecně řešit bezpečnostní opatření při přístupu studentů do domény ČÚZK se navrhuje oslovit KÚ ke sdělení současné praxe a na základě toho společně stanovit obecná závazná pravidla a požadavky platné v rámci celého resortu při přístupu studentů do domény ČÚZK.

Dne: 18. 4. 2013

Zpracovala: Ing. Martina Vičková, metodik bezpečnosti ČÚZK

Příloha 6: Fotodokumentace golfového hřiště Kynžvart

Zdroj: vlastní šetření 2012

Příloha 7: Fotodokumentace golfového areálu Čertovo Břemeno

Zdroj: vlastní šetření 2013